

E-NEWSLETTER

Sayı 29 | Mayıs 2026 | www.wald.org.tr

2026

**GÜÇ
GÜVENLİK
GELECEK**

**POWER
SECURITY
FUTURE**

Dr. Mehmet DUMAN
04

Mahmut ÖZÇINAR
24

Dr. Barış ADIBELLİ
40

Prof. Dr. Uğur ÖZGÖKER
06

Gürkan ZENGİN
30

Hülya ALPER
46

İÇİNDEKİLER

04
Editöryal
Editorial

6
Mavi Vatan
Türkiye'nin Denizlerdeki Son Kırmızı
Çizgisi mi?
Is Blue Homeland
Türkiye's Final Red Line at Sea?

24
Akdeniz'in Kalbinde:
Kıbrıs'ın Yerel Diplomasi Vizyonu
At the Heart of the Mediterranean:
Cyprus' Vision of Local Diplomacy

30
Türkiye'nin Yeni Güvenlik
Paradigması...
Türkiye's New Security Paradigm

40
Pekin'de Yeni Güç Dengesi:
ABD-Çin Rekabetinin Küresel Etkileri
A New Balance of Power in Beijing:
The Global Implications of US-China
Rivalry

46
Savaşlar, İklim Krizi ve
Yer Değiştiren İnsanlık
Wars, Climate Crisis and
Displaced Humanity

SAYI 29
MAYIS 2026

WALD E-NEWSLETTER
Sayı 29 | Mayıs 2026 | www.wald.org.tr

İmtiyaz Sahibi

Dünya Yerel Yönetim ve
Demokrasi Akademisi Vakfı

YENİ DÜZENİN EŞİĞİNDE: TÜRKİYE'NİN STRATEJİK YÜKSELİŞİ...

Dr. Mehmet DUMAN

WALD Yönetim Kurulu Başkanı - WALD Chairman of the Executive Board

Tarih bazen savaşlarla, bazen ekonomik krizlerle, bazen de sessiz fakat derin dönüşümlerle yön değiştirir. İçinden geçtiğimiz dönem, işte tam da böyle bir kırılma anına işaret ediyor. Dünyanın güç merkezleri yerini korumaya çalışırken, uluslararası sistem uzun yıllardır alışık olduğu dengeleri yeniden tartışıyor. Pekin'den Washington'a, Moskova'dan Brüksel'e ve Türkiye'ye kadar uzanan geniş bir coğrafyada artık yalnızca ülkelerin değil, vizyonların da rekabet ettiği yeni bir dönem şekilleniyor.

Bugün Çin'in yükselişi ile Amerika Birleşik Devletleri'nin küresel liderliğini koruma çabası arasında yaşanan stratejik mücadele, yalnızca iki devlet arasındaki bir rekabetten ibaret değildir. Bu mücadele; ticaret yollarından enerji güvenliğine, teknolojik üstünlükten diplomatik nüfuz alanlarına kadar uluslararası sistemin geleceğini belirleyen çok katmanlı bir dönüşümün yansımasıdır. Dünyanın yeni güç haritası çizilirken, artık yalnızca büyük güçlerin değil; bulunduğu coğrafyada istikrar üretebilen, kriz yönetebilen ve bölgesel etki oluşturabilen ülkelerin de öne çıktığı görülmektedir.

Tam da bu noktada Türkiye, tarihsel bir eşikte bulunmaktadır. Karadeniz'den Kafkasya'ya, Balkanlar'dan Orta Doğu'ya, Doğu Akdeniz'den Afrika'ya uzanan geniş bir etki alanının merkezinde yer alan Türkiye, küresel dönüşümün yalnızca izleyicisi değil, doğrudan aktörlerinden biri haline gelmektedir. Son yıllarda savunma sanayiinde elde edilen ilerlemeler, enerji koridorlarındaki stratejik rolü, diplomatik girişimleri ve bölgesel krizlerde üstlendiği dengeleyici pozisyon; Türkiye'nin uluslararası sistem içerisindeki ağırlığını her geçen gün artırmaktadır.

Bu süreçte Mavi Vatan vizyonu da yalnızca bir deniz yetki alanı tartışmasının ötesinde anlam taşımaktadır. Denizler üzerindeki egemenlik haklarının korunması, enerji güvenliği, ticaret yollarının kontrolü ve ulusal çıkarların savunulması bakımından Türkiye'nin stratejik perspektifinin temel unsurlarından

ON THE THRESHOLD OF A NEW ORDER: TÜRKİYE'S STRATEGIC RISE

History sometimes changes course through wars, sometimes through economic crises, and at other times through quiet yet profound transformations. The period we are currently experiencing points precisely to such a turning point. While the world's major power centers strive to preserve their positions, the international system is reassessing the balances that have long defined it. From Beijing to Washington, from Moscow to Brussels, and extending to Türkiye, a new era is taking shape one in which not only states but also visions are competing for influence.

Today, the strategic competition between China's rise and the United States' efforts to maintain

its global leadership is far more than a rivalry between two nations. It reflects a multilayered transformation that will shape the future of the international system, encompassing trade routes, energy security, technological superiority, and spheres of diplomatic influence. As a new global map of power emerges, it is increasingly evident that influence no longer belongs solely to great powers; countries capable of generating stability, managing crises, and exerting regional influence are also rising to prominence.

At this very juncture, Türkiye stands at a historic crossroads. Positioned at the center of a vast sphere of influence stretching from the Black Sea to the Caucasus, from the Balkans to the Middle East, and from the Eastern Mediterranean to Africa, Türkiye is becoming not merely an observer of global transformation but one of its active participants. Advances in the defense industry, its strategic role in energy corridors, diplomatic initiatives, and balancing efforts in regional crises have steadily increased Türkiye's weight within the international system.

Within this context, the Blue Homeland (Mavi Vatan) vision carries significance far beyond a debate over maritime jurisdiction areas. The protection of sovereign rights at sea, energy security, control of trade routes, and the defense of national interests have made it one of the key pillars of Türkiye's strategic outlook.

biri haline gelmiştir. Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmeler, denizlerin artık yalnızca coğrafi sınırlar değil, aynı zamanda geleceğin ekonomik ve jeopolitik rekabet alanları olduğunu göstermektedir.

Akdeniz'in merkezinde yer alan Kıbrıs ise bu yeni denklemin en önemli başlıklarından biri olmayı sürdürüyor. Ancak bugün Kıbrıs yalnızca devletler arası müzakerelerle değil; şehirlerin, yerel yönetimlerin ve toplumlar arasındaki ilişkilerin güçlenmesiyle de konuşuluyor. Yerel diplomasi, giderek daha görünür hale gelen yeni bir etki alanı oluştururken, şehirlerin uluslararası ilişkilerde üstlendiği rol bölgesel istikrarın önemli unsurlarından biri olarak öne çıkıyor.

Diğer yandan Türkiye'nin kendi iç gündeminde şekillenen Terörsüz Türkiye hedefi de yalnızca bir güvenlik meselesi olarak okunamaz. Bu hedef; ekonomik kalkınmadan toplumsal bütünleşmeye, bölgesel entegrasyondan uluslararası etkinliğe kadar uzanan geniş bir stratejik çerçevenin parçasıdır. Çünkü güçlü devletler yalnızca sınırlarını koruyan değil, aynı zamanda toplumsal birlikteliğini güçlendiren, iç istikrarını tahkim eden ve geleceğe ilişkin ortak bir vizyon üretebilen devletlerdir.

Belki de bugün cevap aramamız gereken temel soru şudur: Dünya yeni bir düzen kurarken Türkiye bu düzenin neresinde duracaktır?

Bu sorunun cevabı yalnızca diplomatik masalarda, askeri stratejilerde veya ekonomik göstergelerde değil; aynı zamanda şehirlerinde, kurumlarında ve toplumsal dayanışma kapasitesinde saklıdır. WALD Newsletter'in Mayıs sayısında yer alan özel röportajlar ve analizler; Pekin'den Doğu Akdeniz'e, Kıbrıs'tan Anadolu'ya uzanan geniş bir perspektifte, değişen dünyanın işaretlerini ve Türkiye'nin bu dönüşüm içerisindeki yerini anlamaya yönelik önemli değerlendirmeler sunuyor.

Görüyoruz ki; yeni yüzyılın en belirleyici rekabeti, yalnızca güç sahipleri arasında değil, değişimi doğru okuyabilenler ile geride kalanlar arasında yaşanacaktır.

Developments in the Eastern Mediterranean demonstrate that seas are no longer merely geographical boundaries; they are also emerging as critical arenas of future economic and geopolitical competition.

Cyprus, located at the heart of the Mediterranean, remains one of the most important elements of this evolving equation. Yet today, Cyprus is discussed not only through intergovernmental negotiations but also through the strengthening of ties among cities, local administrations, and communities. As local diplomacy becomes increasingly visible, the role of cities in international relations is emerging as an important component of regional stability.

Meanwhile, Türkiye's domestic objective of a "Terror-Free Türkiye" should not be viewed solely as a security issue. This goal forms part of a broader strategic framework encompassing economic development, social cohesion, regional integration, and international influence. Strong states are not merely those that protect their borders; they are also those that strengthen social unity, consolidate internal stability, and generate a shared vision for the future.

Perhaps the fundamental question we must answer today is this: As the world establishes a new order, where will Türkiye stand within it?

The answer lies not only at diplomatic tables, in military strategies, or in economic indicators, but also in its cities, institutions, and capacity for social solidarity. The special interviews and analyses featured in the May issue of the WALD Newsletter provide valuable insights into the signs of a changing world and Türkiye's place within this transformation, offering a broad perspective that extends from Beijing to the Eastern Mediterranean, from Cyprus to Anatolia.

What we can already see is that the defining competition of the new century will not be solely among those who possess power, but between those who can correctly interpret change and those who are left behind.

Prof. Dr. Uğur ÖZGÖKER
Akademisyen / Güvenlik Politikaları Uzmanı

MAVİ VATAN TÜRKİYE'NİN DENİZLERDEKİ SON KIRMIZI ÇİZGİSİ Mİ?

Doğu Akdeniz'de değişen güç dengeleri, enerji güvenliği, deniz yetki alanları ve küresel rekabet ekseninde şekillenen yeni jeopolitik süreç; "Mavi Vatan" kavramını yalnızca bir deniz doktrini olmaktan çıkararak Türkiye'nin stratejik vizyonunun en önemli başlıklarından biri hâline getiriyor. Bugün Mavi Vatan yaklaşımı; uluslararası hukuk, enerji güvenliği, deniz hâkimiyeti ve bölgesel güç dengeleri çerçevesinde Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki konumunu yeniden tanımlayan çok boyutlu bir paradigma olarak değerlendiriliyor.

Prof. Dr. Uğur ÖZGÖKER
Academician / Security Policy Expert

IS BLUE HOMELAND TÜRKİYE'S FINAL RED LINE AT SEA?

The new geopolitical landscape taking shape around shifting power balances, energy security, maritime jurisdictions, and global competition in the Eastern Mediterranean has transformed the concept of the "Blue Homeland" from a mere maritime doctrine into one of the central pillars of Türkiye's strategic vision. Today, the Blue Homeland approach is regarded as a multidimensional paradigm that redefines Türkiye's position in the Eastern Mediterranean through the lenses of international law, energy security, maritime dominance, and regional power dynamics.

Mavi Vatan doktrini çerçevesinde şekillenen Doğu Akdeniz jeopolitiği; enerji güvenliğinden küresel güç rekabetine uzanan geniş bir stratejik dönüşüm içerisinde, 21. yüzyılın yeni jeopolitik mücadele alanlarını yeniden şekillendiriyor. Türkiye'nin stratejik konumu, bölgesel dönüşümler ve küresel aktörler arasındaki yeni güç mücadelesine ilişkin dikkat çekici değerlendirmeler sunan bu özel röportaj; Doğu Akdeniz'in neden bu yüzyılın en kritik kırılma alanlarından biri hâline geldiğini kapsamlı bir bakış açısıyla ortaya koyuyor...

Bugün Doğu Akdeniz'de gerçekleşen bir enerji savaşı mı yaşıyoruz, yoksa mesele enerjinin çok ötesine mi geçti? Siz bunu nasıl yorumlarsınız?

Bugün insanlara 'İkinci Dünya Savaşı ne zaman başladı?' diye sorsanız, çoğu 1 Eylül 1939, yani Hitler'in Polonya'ya saldırdığı tarihi söyler. Bu resmî ilan tarihidir. Oysa savaş fiilen 1936'da başlamıştı. Japonya'nın Mançurya'yı işgali, İtalya'nın Habeşistan'a ve Arnavutluk'a müdahalesi, Hitler'in Ruhr bölgesine asker sokması, Südetler'i işgal etmesi, Avusturya'yı ilhak etmesi... Bunların tamamı savaşın başlamış olduğunu gösteriyordu. Ancak dünya henüz bunu resmen ilan etmemişti.

Bugün de benzer bir tablo görüyoruz. Ukrayna'da savaş var, Rusya'da savaş var, Ortadoğu'da savaş var, Basra Körfezi'nde gerilim var, Uzak Doğu'da çatışmalar var. Aslında savaş başladı ama henüz resmen ilan edilmedi. Belki yarın başka bir büyük saldırı olacak ve dünya o gün 'Üçüncü Dünya Savaşı başladı' diyecek. Ama bana göre süreç zaten başlamış durumda. Dolayısıyla Doğu Akdeniz'de yaşananları sadece enerji kaynakları üzerinden okumak eksik olur. Evet, burada enerji kaynakları üzerinde büyük bir paylaşım mücadelesi var. Emperyal güçlerin yüz yıl önce yaptıkları şeyin bugün farklı bir versiyonunu görüyoruz. Ancak Doğu Akdeniz aynı zamanda Üçüncü Dünya Savaşı'nın önemli cephelerinden biri hâline gelmiş durumda.

Birinci ve İkinci Dünya Savaşları büyük ölçüde Avrupa merkezliydi; çünkü dönemin sanayi ve enerji kaynakları oradaydı. Bugün ise dünyanın en büyük petrol ve doğalgaz rezervleri Ortadoğu'da bulunuyor. Bu nedenle yeni küresel mücadelenin ağırlık merkezi de doğal olarak bu bölgeye kayıyor. Bana göre savaşın resmî kırılma noktası Baltıklar'da yaşanacak. Rusya'nın Litvanya, Letonya ve Estonya gibi Baltık ülkelerine yönelik olası bir müdahalesi, özellikle Kaliningrad ile kara bağlantısı kurma girişimi, NATO'nun doğrudan devreye girmesine neden olabilir. Çünkü o noktada Rus askerleri NATO toprağına girmiş olacak ve NATO'nun 5. maddesi işletilmek zorunda kalacaktır. O gün dünya, aslında uzun süredir devam eden savaşın resmen ilan edildiğini görecek.

The geopolitics of the Eastern Mediterranean, shaped by the Blue Homeland doctrine, is redefining the new arenas of geopolitical competition in the 21st century through a broad strategic transformation that extends from energy security to global power rivalry. Offering compelling insights into Türkiye's strategic position, regional transformations, and the evolving struggle among global actors, this exclusive interview provides a comprehensive perspective on why the Eastern Mediterranean has become one of the most critical geopolitical fault lines of this century.

Are we witnessing an energy war in the Eastern Mediterranean today, or has the issue evolved far beyond energy itself? How do you interpret this development?

If you were to ask people today, "When did the Second World War begin?", most would answer 1 September 1939 the date Hitler invaded Poland. That is the official date on which the war was declared. In reality, however, the war had effectively begun in 1936. Japan's invasion of Manchuria, Italy's intervention in Ethiopia and Albania, Hitler's remilitarization of the Ruhr, his occupation of the Sudetenland, and the annexation of Austria all of these developments clearly indicated that the war had already started. The world, however, had not yet officially acknowledged it as such.

We are witnessing a similar picture today. There is war in Ukraine, war involving Russia, conflict across the Middle East, tensions in the Persian Gulf, and confrontations in the Far East. In reality, the war has already begun; it simply has not yet been officially declared. Perhaps tomorrow another major attack will occur, and on that day the world will say, "The Third World War has begun." In my view, however, the process is already underway. Therefore, it would be insufficient to interpret developments in the Eastern Mediterranean solely through the lens of energy resources. Certainly, there is a major struggle over the control and distribution of energy resources in the region. What we are witnessing today is, in many ways, a new version of what imperial powers were doing a century ago. Yet the Eastern Mediterranean has also become one of the principal fronts of what could be described as the Third World War.

The First and Second World Wars were largely centered in Europe because that was where the industrial and energy resources of the time were concentrated. Today, however, the world's largest oil and natural gas reserves are located in the Middle East. As a result, the center of gravity of the new global struggle is naturally shifting toward this region. In my view, the official turning point of the war will occur in the Baltic region. A potential Russian intervention in Baltic states such as Lithuania, Latvia, and Estonia—particularly an attempt to establish a land corridor to Kaliningrad could trigger NATO's direct involvement. At that point, Russian troops would have entered NATO territory, making the invocation of Article 5 of the NATO Treaty unavoidable. On that day, the world would realize that a war that had in fact been ongoing for quite some time had finally been officially declared.

Ancak savaşın asıl ağırlık merkezi yine Ortadoğu olacaktır. Çünkü bugün paylaşım mücadelesinin temelinde enerji yatıyor. Avrupa'da artık geçmişte olduğu gibi paylaşılacak büyük enerji havzaları yok. Buna karşılık Ortadoğu hâlâ dünyanın en büyük petrol ve doğalgaz rezervlerini barındırıyor. Bu süreçte Amerika Birleşik Devletleri'nin ve İsrail'in Ortadoğu'daki etkisini daha da genişletmeye çalışacağını düşünüyorum. Özellikle İran merkezli enerji havzaları üzerinde ciddi bir güç mücadelesi yaşanacaktır. Rusya ise Suriye'de rejimin değişmesiyle birlikte Ortadoğu'daki en önemli müttefiklerinden birini kaybetti. Bu nedenle bölgede eskisi kadar etkili hareket etmesi kolay olmayacaktır. Sonuç olarak bugün yaşanan küresel gerilimlerin merkezinde enerji vardır. Ancak mesele artık yalnızca enerji meselesi olmaktan çıkmış; küresel güç dengelerinin yeniden şekillendiği çok daha büyük bir jeopolitik dönüşüme dönüşmüştür.

Bugün Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmeleri yalnızca enerji rekabeti üzerinden okumak yeterli değildir. Kuşkusuz meselenin merkezinde enerji güvenliği bulunmaktadır. Geçmişte kömür ve demirin belirleyici olduğu küresel mücadeleler, bugün petrol, doğalgaz ve enerji koridorları üzerinden şekillenmektedir. Ancak son yıllarda yaşanan Rusya-Ukrayna Savaşı, Gazze'deki krizler ve bölgesel gerilimler, enerji politikalarını yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda stratejik ve güvenlik odaklı bir mesele hâline getirmiştir.

However, the principal center of gravity of the conflict will remain the Middle East. This is because energy lies at the heart of today's struggle for influence and control. Europe no longer possesses the vast energy basins that once fueled geopolitical competition in previous eras. By contrast, the Middle East continues to hold the world's largest reserves of oil and natural gas. In this context, I believe that the United States and Israel will seek to further expand their influence across the region. In particular, a significant power struggle is likely to emerge over the energy-rich areas centered around Iran. Russia, on the other hand, has lost one of its most important allies in the Middle East following the change of regime in Syria. As a result, it will no longer be as easy for Moscow to operate in the region with the same degree of influence as before. Ultimately, energy remains at the core of today's global tensions. However, the issue has evolved far beyond a mere competition over energy resources; it has become part of a much broader geopolitical transformation in which global power balances are being fundamentally reshaped.

It is not sufficient to interpret the developments unfolding in the Eastern Mediterranean solely through the lens of energy competition. Undoubtedly, energy security lies at the heart of the issue. Whereas global struggles in the past were shaped by coal and iron, today they are driven by oil, natural gas, and energy corridors. However, the Russia-Ukraine War, the crises in Gaza, and the broader regional tensions of recent years have transformed energy policy into not only an economic matter but also a strategic and security-oriented one.

Doğu Akdeniz'deki doğalgaz rezervleri, Avrupa'nın enerji arz güvenliği açısından önemli bir potansiyel taşırken; Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bölgedeki meşru hakları da bu denklemin ayrılmaz bir parçasıdır. Türkiye'nin Libya ile imzaladığı deniz yetki alanları anlaşması sonrasında bölgedeki enerji dengeleri yeniden şekillenmiş, EastMed Projesi ise yüksek maliyet ve güvenlik riskleri nedeniyle sürdürülebilirliğini kaybetmiştir. Geleneksel noktada, Doğu Akdeniz gazının Avrupa'ya ulaştırılmasında en uygulanabilir ve ekonomik güzergâhın Türkiye üzerinden geçeceği yönündeki değerlendirmeler giderek güç kazanmaktadır.

Ancak bugün yaşananları yalnızca enerji eksenli bir mücadele olarak değerlendirmek eksik olacaktır. Dünya, yeni bir küresel güç dengesi dönemine girmiştir. Ukrayna'dan Ortadoğu'ya, Basra Körfezi'nden Asya-Pasifik'e kadar uzanan geniş coğrafyada yaşanan krizler; uluslararası sistemin yeniden şekillendiğini göstermektedir. Bu çerçevede Doğu Akdeniz, yalnızca enerji kaynaklarının değil; jeopolitik rekabetin, güvenlik stratejilerinin ve küresel güç mücadelesinin en kritik merkezlerinden biri hâline gelmiştir.

Önümüzdeki dönemde enerji havzaları üzerindeki rekabetin daha da derinleşmesi beklenmektedir. Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, Avrupa Birliği ve bölgesel aktörler arasındaki stratejik mücadele; yalnızca enerji güvenliğini değil, aynı zamanda yeni dünya düzeninin nasıl şekilleneceğini de belirleyecektir. Bu nedenle Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmeler, enerji eksenli bir krizden çok daha fazlasını ifade eden tarihsel ve jeopolitik bir dönüşüm süreci olarak okunmalıdır.

While the natural gas reserves of the Eastern Mediterranean represent significant potential for Europe's energy supply security, the legitimate rights of the Republic of Türkiye and the Turkish Republic of Northern Cyprus in the region are also an integral part of this equation. Following the maritime jurisdiction agreement signed between Türkiye and Libya, the energy balance in the region was fundamentally reshaped, while the EastMed Project lost its viability due to high costs and security risks. At this stage, assessments suggesting that the most practical and economically feasible route for transporting Eastern Mediterranean gas to Europe would pass through Türkiye are gaining increasing prominence.

However, it would be incomplete to view the developments taking place today solely as an energy-driven struggle. The world has entered a new era of shifting global power balances. The crises unfolding across a vast geography stretching from Ukraine to the Middle East and from the Persian Gulf to the Asia-Pacific region demonstrate that the international system is being fundamentally reshaped. In this context, the Eastern Mediterranean has emerged as one of the most critical centers not only of energy resources, but also of geopolitical competition, security strategies, and the broader struggle for global influence.

Competition over energy basins is expected to intensify further in the coming years. The strategic contest among the United States, Russia, the European Union, and regional actors will shape not only the future of energy security but also the contours of the emerging global order. For this reason, developments in the Eastern Mediterranean should be understood as part of a broader historical and geopolitical transformation one that extends far beyond an energy-centered crisis.

Mavi Vatan doktrini, Türkiye'nin savunma refleksimi ya da yeni bir jeopolitik paradigma mı size göre? Çünkü Türkiye bunu çok önemsiyor. Türkiye Doğu Akdeniz'de gerçekten kuşatılıyor mu?

Mavi Vatan doktrini, bana göre yalnızca bir savunma refleksi değil; Türkiye'nin değişen küresel dengeler karşısında geliştirdiği yeni bir jeopolitik paradigmadır. Çünkü bugün mesele sadece deniz güvenliği değil; enerji kaynakları, ticaret koridorları, deniz yetki alanları ve bölgesel güç dengeleri üzerinden şekillenen çok boyutlu bir stratejik mücadeledir. Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de ortaya koyduğu yaklaşım da tam olarak bu yeni dönemin jeopolitik gerçekliğini yansıtmaktadır.

Elbette Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de dışlanmaya çalışıldığı dönemler olmuştur. Özellikle Avrupa Birliği'nde gündeme gelen Sevilla Haritası yaklaşımı, Türkiye'yi Antalya ve İskenderun Körfezi'ne sıkıştıran ve Doğu Akdeniz'deki deniz yetki alanlarını büyük ölçüde sınırlandırmayı hedefleyen bir perspektif olarak uzun süre tartışılmıştır. Benzer şekilde EastMed Projesi de; İsrail, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Yunanistan ekseninde, Türkiye bypass edilerek enerji kaynaklarının Avrupa'ya ulaştırılmasını hedefleyen stratejik bir girişim olarak öne çıkmıştır. Ancak hem ekonomik gerçekler hem de bölgesel jeopolitiğin dinamikleri, bu projelerin sürdürülebilir olmadığını ortaya koymuştur.

Dolayısıyla bugün Türkiye'nin tamamen "kuşatıldığı" bir tabloyu değil; aksine kuşatılmasının arzu edildiği fakat bunun sahada karşılık bulamadığı bir süreci görüyoruz. Türkiye; diplomatik kapasitesi, askeri caydırıcılığı, enerji politikaları ve deniz

In your view, is the Blue Homeland doctrine merely a defensive reflex of Türkiye, or does it represent a new geopolitical paradigm? Given the importance Türkiye attaches to it, is the country truly being encircled in the Eastern Mediterranean?

In my view, the Blue Homeland doctrine is not merely a defensive reflex; it is a new geopolitical paradigm developed by Türkiye in response to shifting global dynamics. The issue today extends far beyond maritime security alone. It encompasses a multidimensional strategic struggle shaped by energy resources, trade corridors, maritime jurisdictions, and regional power balances. Türkiye's approach in the Eastern Mediterranean reflects precisely the geopolitical realities of this new era.

There have certainly been periods when efforts were made to marginalize Türkiye in the Eastern Mediterranean. In particular, the so-called Seville Map approach, which gained prominence within the European Union, was widely debated for years as a framework that sought to confine Türkiye to the Gulfs of Antalya and İskenderun while significantly restricting its maritime jurisdiction areas in the Eastern Mediterranean. Similarly, the EastMed Project emerged as a strategic initiative aimed at transporting energy resources to Europe through a partnership involving Israel, the Greek Cypriot Administration, and Greece, effectively bypassing Türkiye. However, both economic realities and the dynamics of regional geopolitics have demonstrated that these projects are not sustainable in the long term.

Therefore, what we see today is not a situation in which Türkiye has been completely "encircled"; rather, it is a process in which attempts have been made to encircle Türkiye, but these efforts have failed to gain traction on the ground. Through its diplomatic capacity, military deterrence, energy

yetki alanlarına ilişkin uluslararası hukuk temelli yaklaşımıyla Doğu Akdeniz'de belirleyici aktörlerden biri hâline gelmiştir.

Mavi Vatan yaklaşımının temelinde de bu anlayış yatmaktadır. Nasıl ki kara sınırları bir devletin egemenlik alanını ifade ediyorsa; deniz yetki alanları da o egemenliğin denizlerdeki devamıdır. Bu yönüyle Mavi Vatan, yalnızca askeri bir doktrin değil; Türkiye'nin deniz jeopolitiğini yeniden tanımlayan, uluslararası hukuk, enerji güvenliği ve stratejik egemenlik ekseninde şekillenen kapsamlı bir vizyondur. Bana göre bu paradigma, Türkiye'nin yeni yüzyıldaki bölgesel konumlanmasını anlamak açısından son derece önemli ve stratejik bir dönüşümü ifade etmektedir.

İsrail'in son dönemde Güney Kıbrıs Rum yönetimiyle gerçekleştiği askeri ve enerji işbirliklerini nasıl okumalıyız? Ve Kıbrıs meselesi artık bir etnik siyasi sorun olmaktan çıkıp küresel güç rekabetinin merkezi mi?

Kıbrıs meselesi uzun yıllar boyunca ağırlıklı olarak askeri ve güvenlik perspektifi üzerinden değerlendirilen bir konu oldu. Özellikle Soğuk Savaş döneminde ada, Doğu Akdeniz'de stratejik dengeyi belirleyen sabit bir askeri üs niteliğinde görülüyordu. Ancak bugün gelinen noktada Kıbrıs, yalnızca askeri değil; enerji güvenliği, ticaret yolları, küresel lojistik ağları, finansal hareketlilik ve bölgesel güç dengeleri açısından çok daha geniş bir jeopolitik anlam taşımaktadır.

policies, and international law-based approach to maritime jurisdiction areas, Türkiye has become one of the key actors shaping developments in the Eastern Mediterranean.

This understanding lies at the very core of the Blue Homeland approach. Just as a state's land borders define the extent of its sovereignty on land, maritime jurisdiction areas represent the continuation of that sovereignty at sea. In this sense, Blue Homeland is not merely a military doctrine; it is a comprehensive vision that redefines Türkiye's maritime geopolitics and is shaped by the principles of international law, energy security, and strategic sovereignty. In my view, this paradigm represents a highly significant and strategic transformation for understanding Türkiye's regional positioning in the new century.

How should we interpret Israel's recent military and energy cooperation with the Greek Cypriot Administration? Has the Cyprus issue evolved beyond being an ethnic and political dispute to become a focal point of global power competition?

For many years, the Cyprus issue was viewed primarily through a military and security lens. Particularly during the Cold War era, the island was regarded as a fixed strategic outpost that played a key role in shaping the balance of power in the Eastern Mediterranean. Today, however, Cyprus carries a far broader geopolitical significance that extends beyond military considerations to encompass energy security, trade routes, global logistics networks, financial flows, and regional power dynamics.

Doğu Akdeniz artık yalnızca bölgesel bir güvenlik alanı değil; küresel enerji akışlarının, ticaret koridorlarının ve uluslararası stratejik rekabetin merkezlerinden biri hâline gelmiştir. Çin'in "Bir Kuşak Bir Yol" girişimi, Avrupa'nın enerji arz güvenliği arayışı ve Ortadoğu merkezli enerji havzaları, bölgenin jeostratejik önemini daha da artırmaktadır. Bu nedenle Kıbrıs meselesi bugün askeri boyutun ötesine geçmiş; ekonomik, ticari, diplomatik ve hatta kültürel etkileri olan çok katmanlı bir uluslararası meseleye dönüşmüştür.

Busüreçteİsrail'inDoğuAkdenizveKıbrıs'ayönelikilgisinin de yalnızca ekonomik gerekçelerle açıklanamayacağı değerlendirilmektedir. Bölgedeki gayrimenkul yatırımları, enerji politikaları ve stratejik yerleşim girişimleri; Doğu Akdeniz'de uzun vadeli nüfuz alanı oluşturma arayışının bir parçası olarak yorumlanmaktadır. Özellikle Güney Kıbrıs'ta son yıllarda yaşanan sermaye hareketliliği ve yabancı yatırımlar, bölgedeki güç dengelerinin yeniden şekillendiğine işaret etmektedir.

Öte yandan küresel aktörlerin bölgeye yönelik politikaları da dikkat çekicidir. Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Avrupa Birliği, Rusya ve Çin gibi aktörler; Doğu Akdeniz'i yalnızca enerji merkezli değil, aynı zamanda jeopolitik etki alanı açısından stratejik bir bölge olarak değerlendirmektedir. Ukrayna Savaşı sonrası değişen dengeler, Rusya'nın bölgedeki etkisini sınırlandırırken; Batılı aktörlerin Güney Kıbrıs üzerindeki etkisinin daha görünür hâle geldiği gözlemlenmektedir.

Bu çerçevede Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Doğu Akdeniz'de ortaya koyduğu yaklaşım, yalnızca ulusal güvenlik perspektifiyle değil; bölgesel denge, enerji güvenliği, uluslararası hukuk ve jeopolitik sürdürülebilirlik açısından da değerlendirilmelidir. Bölgedeki gelişmeler, Doğu Akdeniz'in önümüzdeki dönemde küresel siyasetin en kritik kırılma alanlarından biri olmaya devam edeceğini açık biçimde göstermektedir.

Türkiye Mavi Vatan, Uluslararası deniz hukukunda. Ne kadar güçlü? Türkiye'nin Libya Anlaşması, Doğu Akdeniz dekleminde kırılma noktası oluşturdu mu? Batıda bazı çevreler Mavi Vatan'ı yayılcı bir doktrin olarak Türkiye adına tanımlarken, sizce böyle bir söylem bilinçli bir algı operasyonu mu?

Mavi Vatan yaklaşımına bakıldığında, bunun yayılcı bir doktrin değil; uluslararası deniz hukukunun tanımladığı hak ve yetki alanlarının Türkiye açısından kavramsallaştırılmış bir ifadesi olduğu görülmektedir. Nitekim 1958 Cenevre Deniz Hukuku Sözleşmesi ile 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'nde; karasuları, kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölge kavramları açık biçimde

The Eastern Mediterranean is no longer merely a regional security arena; it has become one of the principal hubs of global energy flows, trade corridors, and international strategic competition. China's Belt and Road Initiative, Europe's search for energy supply security, and the energy-rich basins of the Middle East have further enhanced the region's geostrategic significance. As a result, the Cyprus issue has evolved beyond its military dimension and has become a multidimensional international matter with economic, commercial, diplomatic, and even cultural implications.

In this context, Israel's growing interest in the Eastern Mediterranean and Cyprus cannot be explained solely by economic considerations. Real estate investments, energy policies, and strategic settlement initiatives in the region are widely interpreted as part of a broader effort to establish a long-term sphere of influence in the Eastern Mediterranean. In particular, the increasing flow of capital and foreign investment into Southern Cyprus in recent years points to a gradual reshaping of regional power dynamics.

On the other hand, the policies pursued by global actors toward the region are equally noteworthy. Actors such as the United States, the United Kingdom, the European Union, Russia, and China view the Eastern Mediterranean not only as an energy hub but also as a strategically significant sphere of geopolitical influence. While the shifting dynamics following the Russia-Ukraine War have constrained Russia's influence in the region, the role and presence of Western actors in Southern Cyprus have become increasingly visible.

Within this framework, the approach adopted by Türkiye and the Turkish Republic of Northern Cyprus in the Eastern Mediterranean should be assessed not only from the perspective of national security, but also in terms of regional balance, energy security, international law, and geopolitical sustainability. Developments in the region clearly demonstrate that the Eastern Mediterranean will continue to be one of the most critical geopolitical fault lines in global politics in the years ahead.

How strong is Türkiye's Blue Homeland doctrine under international maritime law? Did the Türkiye-Libya Maritime Jurisdiction Agreement constitute a turning point in the Eastern Mediterranean equation? While some circles in the West portray Blue Homeland as an expansionist doctrine pursued by Türkiye, do you believe this narrative is part of a deliberate perception campaign?

When viewed in its proper context, the Blue Homeland concept is not an expansionist doctrine but rather a conceptual expression, from Türkiye's perspective, of the rights and jurisdictional areas defined under international maritime law. Indeed, the concepts of territorial waters, the continental shelf, and the exclusive economic zone are clearly defined in both the 1958 Geneva Convention on the Law of the Sea and the 1982

United Nations Convention on the Law of the Sea. Within this framework, coastal states are granted various sovereign rights over the sea surface, the seabed, and the economic resources beneath the seabed within maritime jurisdiction areas extending from the point where their land territory ends.

Under the 1958 framework, the limit of territorial waters was generally recognized as six nautical miles. With the adoption of the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea, this limit was extended to up to twelve nautical miles, thereby providing a broader legal and administrative basis for the rights and authorities of coastal states. The concept of internal waters is also evaluated within this framework, with civil law, criminal law, and all other domestic legal processes falling under the jurisdiction of the respective coastal state. The concept of the continental shelf, which forms the foundation of the Blue Homeland approach, refers to the rights of a coastal state to explore and utilize the natural resources located on and beneath the seabed. In addition, the concept of the Exclusive Economic Zone (EEZ) grants coastal states the right to benefit from economic resources within a designated maritime area. These rights extend beyond energy resources to include fisheries, marine resources, and natural resources found beneath the seabed. Therefore, the Blue Homeland approach is essentially Türkiye's articulation of maritime jurisdiction areas as defined under international law.

For this reason, the Blue Homeland concept is considered to rest on a legitimate foundation under international law and should be viewed not as an expansionist doctrine, but rather as a reflection of the existing norms of international maritime law. While different countries may describe the same legal maritime entitlements through different

tanımlanmıştır. Bu çerçevede, kara ülkesinin sona erdiği noktadan itibaren belirlenen deniz yetki alanlarında; deniz yüzeyi, deniz yatağı ve deniz altındaki ekonomik kaynaklar üzerinde kıyı devletlerine çeşitli egemen haklar tanınmaktadır.

yaklaşımı “Mavi Vatan” kavramsallaştırmasıyla ifade etmektedir.

Türkiye ile Libya arasında imzalanan Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılması Anlaşması ise, bu çerçevede önemli bir dönüm noktası olarak değerlendirilmektedir. 2019 yılında imzalanan söz konusu anlaşma, Doğu Akdeniz’de deniz yetki alanlarının yeniden şekillenmesinde stratejik bir kırılma noktası oluşturmuştur. Anlaşma ile birlikte Türkiye ve Libya, karşılıklı deniz yetki alanlarını uluslararası hukuk temelinde kayıt altına almış; Doğu Akdeniz’deki enerji ve deniz yetki alanları tartışmalarına yeni bir hukuki çerçeve kazandırmıştır.

Bu süreçte, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi tarafından daha önce ilan edilen bazı enerji sahalarının hukuki statüsü de yeniden tartışma konusu olmuş; bölgedeki deniz yetki alanlarının yalnızca tek taraflı deklarasyonlarla belirlenemeyeceği yönünde güçlü bir uluslararası hukuk perspektifi ortaya çıkmıştır. Aynı dönemde Yunanistan ile Mısır arasında imzalanan deniz yetki alanı anlaşmaları da bölgesel dengeler açısından yoğun biçimde tartışılmış; özellikle Doğu Akdeniz’deki ekonomik ve jeopolitik çıkarların yeniden değerlendirilmesine yol açmıştır.

Türkiye-Libya Deniz Yetki Alanları Anlaşması’nın Birleşmiş Milletler nezdinde tescil edilmiş olması ise, anlaşmanın yalnızca ikili bir mutabakat değil; aynı zamanda uluslararası hukuk bakımından kayıt altına alınmış bir belge niteliği taşıdığını göstermektedir. Bu yönüyle anlaşma, Türkiye’nin Doğu Akdeniz’deki deniz yetki alanlarına ilişkin tezlerinin uluslararası hukuk çerçevesinde görünürlüğünü ve

terminology, Türkiye articulates this approach through the concept of the “Blue Homeland.”

The Maritime Jurisdiction Delimitation Agreement signed between Türkiye and Libya is regarded, within this context, as a significant turning point. Signed in 2019, the agreement constituted a strategic watershed in the reshaping of maritime jurisdiction areas in the Eastern Mediterranean. Through this agreement, Türkiye and Libya formally registered their respective maritime jurisdictions on the basis of international law, thereby introducing a new legal framework to the ongoing debates over energy resources and maritime boundaries in the Eastern Mediterranean.

During this process, the legal status of certain energy blocks previously declared by the Greek Cypriot Administration also became a subject of renewed debate, giving rise to a strong international legal perspective that maritime jurisdiction areas in the region cannot be determined solely through unilateral declarations. During the same period, the maritime delimitation agreements signed between Greece and Egypt were likewise extensively debated in terms of their implications for regional balances, leading to a reassessment of the economic and geopolitical interests at stake in the Eastern Mediterranean.

The registration of the Türkiye-Libya Maritime Jurisdiction Delimitation Agreement with the United Nations demonstrates that the agreement is not merely a bilateral arrangement, but also a formally recorded instrument under international law. In this respect, the agreement is regarded as an important diplomatic step that has strengthened the visibility and legitimacy of Türkiye’s claims regarding

meşruiyetini güçlendiren önemli bir diplomatik adım olarak değerlendirilmektedir. Bu perspektiften bakıldığında, Doğu Akdeniz’de yaşanan gelişmeler yalnızca enerji kaynakları eksenli bir rekabeti değil; aynı zamanda uluslararası hukuk, deniz güvenliği, bölgesel denge ve çok taraflı diplomasi süreçlerinin yeniden şekillendiği geniş ölçekli bir jeopolitik dönüşümü de yansıtmaktadır.

Güney Kıbrıs Rum kesiminin İsrail ve ABD ile geliştirdiği güvenlik ilişkileri, Kıbrıs’ta yeni bir askeri mimari yapı mı oluşturuyor? Kıbrıs’ta iki devletli çözüm modeli artık geri dönülmez bir aşamaya geldi mi? İsrail buna izin verir mi?

Bu yaklaşımın, yalnızca dönemsel bir siyasi söylem değil; Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında uzun yıllardır şekillenen stratejik devlet politikasının bir yansıması olduğu ifade edilmektedir. Özellikle Ersin Tatar’ın Cumhurbaşkanlığı döneminden itibaren iki devletli çözüm yaklaşımının hem Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hem de Türkiye açısından daha görünür ve net bir resmi politika haline geldiği değerlendirilmektedir. Bu süreçte federasyon temelli çözüm beklentilerinin yeniden canlandırılmasına yönelik bazı uluslararası çevrelerde oluşan iyimserliğin ise zaman içerisinde karşılık bulmadığı ifade edilmektedir.

Bu yaklaşımın temel dayanaklarından biri olarak, dünyada federatif yapıların giderek çözüme eğilimine girdiği görüşü öne çıkmaktadır. Sovyetler Birliği’nin dağılması, Yugoslavya’nın parçalanması, Çekoslovakya’nın ayrılması ve Avrupa’daki çeşitli ayrılıkçı hareketlerin güç kazanması; klasik federasyon modellerinin sürdürülebilirliği konusunda yeni tartışmaları beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede, farklı tarihsel, kültürel, dini ve toplumsal kimliklere sahip iki yapının yeniden tek bir federasyon çatısı altında birleştirilmesinin gerçekçi olmadığı yönünde değerlendirmeler yapılmaktadır.

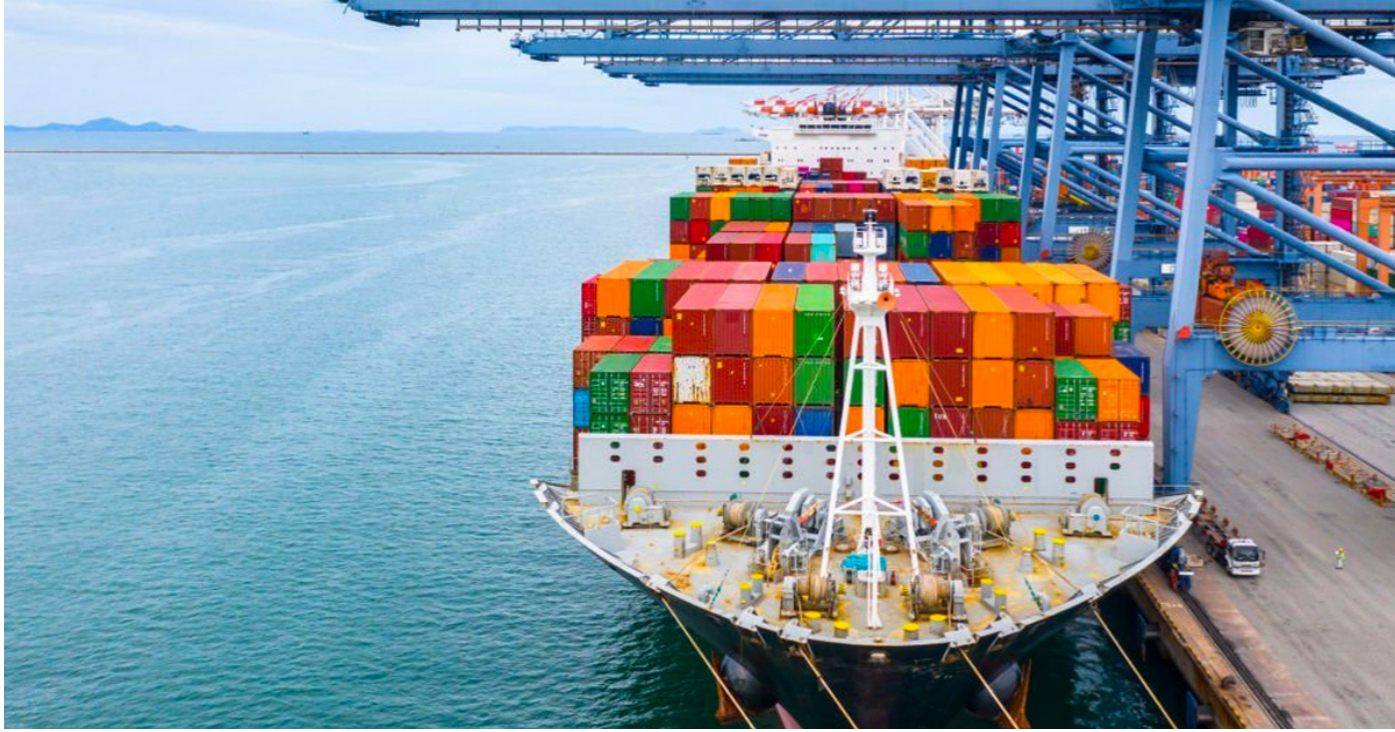
maritime jurisdiction areas in the Eastern Mediterranean within the framework of international law. From this perspective, developments in the Eastern Mediterranean reflect not only a competition centered on energy resources, but also a broader geopolitical transformation in which international law, maritime security, regional balances, and multilateral diplomatic processes are being reshaped.

Do the evolving security relations between the Greek Cypriot Administration and Israel and the United States signal the emergence of a new military architecture in Cyprus? Has the two-state solution model in Cyprus reached a point of no return? Would Israel allow such a development?

This approach is regarded not merely as a temporary political discourse, but as a reflection of a long-standing strategic state policy that has evolved over many years between Türkiye and the Turkish Republic of Northern Cyprus. In particular, since the presidency of Ersin Tatar, the two-state solution approach has become a more visible and clearly defined official policy for both the Turkish Republic of Northern Cyprus and Türkiye. During this period, it is argued that the optimism displayed in certain international circles regarding the revival of a federation-based solution has gradually failed to gain meaningful traction.

One of the principal foundations of this approach is the view that federal structures around the world are increasingly tending toward fragmentation and dissolution. The collapse of the Soviet Union, the breakup of Yugoslavia, the separation of Czechoslovakia, and the growing strength of various separatist movements across Europe have all given rise to new debates regarding the sustainability of traditional federal models. Within this context, it is argued that attempting to reunite two entities with distinct historical, cultural, religious, and social identities under a single federal framework is no longer a realistic option.

Geçmişte Almanya örneği üzerinden yapılan kıyaslamaların da Kıbrıs bağlamında doğrudan karşılık üretmediği ifade edilmektedir. Çünkü Doğu ve Batı Almanya'nın; ortak dil, ortak tarih, ortak kültür ve ortak toplumsal kimlik temelinde birleştiği; Kıbrıs'taki Türk ve Rum toplumlarının ise tarihsel olarak farklı kimlikler, farklı kültürel yapılar ve farklı toplumsal aidiyetler üzerinden şekillendiği vurgulanmaktadır. Osmanlı döneminden İngiliz sömürge yönetimine kadar uzanan süreçte dahi iki toplumun çoğu zaman ayrı sosyal yaşam alanları içerisinde varlık gösterdiği belirtilmektedir. Bu nedenle federatif çözüm modelinin artık uygulanabilir bir seçenek olmaktan uzaklaştığı ve iki devletli yapının geri döndürülemez bir aşamaya ulaştığı değerlendirilmektedir. Öte yandan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile Israel ve United States arasında gelişen güvenlik ve savunma ilişkilerinin, Doğu Akdeniz'de yeni bir askeri ve stratejik mimari oluşturma arayışının parçası olduğu ifade edilmektedir. Ancak bu sürecin aynı zamanda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası görünürlüğünü ve stratejik önemini artırabilecek yeni sonuçlar doğurabileceği de değerlendirilmektedir.

Özellikle Doğu Akdeniz'de artan askeri varlığın ve bölgedeki yeni üs yapılanmalarının yalnızca bölge ülkelerinde değil, bazı Avrupa devletlerinde de rahatsızlık yarattığı ifade edilmektedir. Bunun yanında Russia, China ve birçok Orta Doğu ülkesinin de bölgedeki yeni askeri denklemleri dikkatle izlediği belirtilmektedir. Bu nedenle Doğu Akdeniz'deki güç rekabeti derinleştikçe, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası platformlardaki görünürlüğünün ve diplomatik temas kapasitesinin zaman içerisinde artabileceği öngörülmektedir. Bu perspektife göre, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası sistem içerisindeki konumu kısa vadede tam diplomatik

It is also argued that comparisons made in the past with the German reunification experience do not directly apply to the Cyprus context. This is because East and West Germany were reunited on the basis of a common language, shared history, common culture, and a unified social identity, whereas the Turkish Cypriot and Greek Cypriot communities have historically evolved through distinct identities, different cultural structures, and separate social affiliations. It is further emphasized that, even during the Ottoman period and later under British colonial rule, the two communities largely maintained separate spheres of social life. For this reason, the federal solution model is increasingly viewed as no longer a viable option, while the two-state structure is considered to have reached an irreversible stage. On the other hand, it is argued that the evolving security and defense relations between the Greek Cypriot Administration, Israel, and the United States form part of a broader effort to establish a new military and strategic architecture in the Eastern Mediterranean. At the same time, however, this process is also seen as one that could generate new dynamics capable of enhancing the international visibility and strategic significance of the Turkish Republic of Northern Cyprus.

It is further argued that the growing military presence in the Eastern Mediterranean and the establishment of new military bases in the region have generated concern not only among regional countries but also among certain European states. In addition, Russia, China, and many countries in the Middle East are said to be closely monitoring the emerging military dynamics in the region. As a result, as geopolitical competition in the Eastern Mediterranean intensifies, it is anticipated that the international visibility of the Turkish Republic of Northern Cyprus and its capacity for diplomatic engagement on international platforms may gradually increase over time. According to this perspective, even if the Turkish Republic of Northern Cyprus does not achieve full diplomatic recognition within the

tanınma seviyesine ulaşmasa dahi; farklı uluslararası platformlarda gözlemci statüsü, katılımcı üyelik ve çok taraflı diplomatik mekanizmalar aracılığıyla daha görünür hale gelebileceği değerlendirilmektedir. Dolayısıyla Doğu Akdeniz'de şekillenen yeni jeopolitik denklem, yalnızca enerji ve güvenlik eksenli değil; aynı zamanda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası statüsünü etkileyebilecek çok boyutlu bir dönüşüm süreci olarak okunmaktadır.

İsrail'in Doğu Akdeniz statüsünde 7 Ekim sonrası nasıl bir değişim görüyorsunuz? İsrail, Türkiye'yi bölgede sadık bir rakip olarak görür mü? Görüyor mu? Ya da vazgeçilmez bir denge unsuru olarak mı görür?

Doğu Akdeniz ve Kıbrıs meselesine ilişkin değerlendirmelerde, mevcut yaklaşımın yalnızca dönemsel bir siyasi söylem değil; Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında uzun yıllardır şekillenen stratejik bir devlet politikası olduğu vurgulanmaktadır. Bu perspektif, özellikle iki devletli çözüm yaklaşımının giderek daha görünür hale geldiği yeni jeopolitik denklem içerisinde ele alınmaktadır.

Uluslararası sistemde federatif yapıların yaşadığı dönüşümler de bu tartışmanın önemli referans noktalarından biri olarak değerlendirilmektedir. Sovyetler Birliği'nin dağılması, Yugoslavya'nın parçalanması, Çekoslovakya'nın ayrılması ve farklı bölgelerde özerklik ya da ayrılıkçı tartışmaların güç kazanması; klasik federasyon modellerinin sürdürülebilirliği konusunda yeni tartışmaları beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede, Kıbrıs'ta iki farklı tarihsel, kültürel, dini ve toplumsal yapının tek bir federatif model altında yeniden bir araya getirilmesinin gerçekçi olmadığı yönünde değerlendirmeler yapılmaktadır.

Bu yaklaşım içerisinde, iki devletli çözüm modelinin artık geri döndürülemez bir aşamaya ulaştığı ve Doğu Akdeniz'deki yeni güvenlik mimarisinin de bu gerçeklik üzerinden şekillendiği ifade edilmektedir. Özellikle Israel, United States ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi arasında gelişen güvenlik ve savunma ilişkilerinin, bölgedeki stratejik dengeleri yeniden tanımlamaya çalıştığı değerlendirilmektedir. Ancak bu sürecin aynı zamanda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası görünürlüğünü ve diplomatik ağırlığını artırabilecek yeni dinamikler doğurabileceği de belirtilmektedir. Bu çerçevede, bazı Avrupa ülkelerinin dahi Doğu Akdeniz'de artan askeri yoğunluk ve dış güçlerin kalıcı üs yapılanmalarına temkinli yaklaştıkları; buna karşılık Russia, China ve birçok Orta Doğu ülkesinin de bölgedeki yeni askeri denklemleri dikkatle izlediği ifade edilmektedir. Bu durumun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin zaman içerisinde uluslararası platformlarda daha görünür hale gelmesine ve farklı uluslararası yapılarda aşamalı biçimde temsil imkanlarının genişlemesine katkı sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

international system in the short term, it may nevertheless become more visible through observer status, participatory memberships in various international platforms, and engagement in multilateral diplomatic mechanisms. Accordingly, the emerging geopolitical equation in the Eastern Mediterranean should be understood not only as a process driven by energy and security considerations, but also as a multidimensional transformation that may influence the international status of the Turkish Republic of Northern Cyprus.

How do you assess the changes in Israel's position in the Eastern Mediterranean following October 7? Does Israel view Türkiye as a reliable rival in the region? Does it actually see Türkiye in that way, or rather as an indispensable balancing actor?

In assessments concerning the Eastern Mediterranean and the Cyprus issue, it is emphasized that the current approach is not merely a temporary political discourse, but rather a strategic state policy that has evolved over many years between the Republic of Türkiye and the Turkish Republic of Northern Cyprus. This perspective is examined within the context of a new geopolitical equation in which the two-state solution approach has become increasingly visible and prominent.

The transformations experienced by federal structures within the international system are also regarded as one of the key reference points in this debate. The dissolution of the Soviet Union, the breakup of Yugoslavia, the separation of Czechoslovakia, and the growing prominence of autonomy and secessionist movements in various regions have all given rise to new discussions regarding the sustainability of traditional federal models. Within this context, it is argued that bringing together two communities in Cyprus with distinct historical, cultural, religious, and social identities under a single federal framework is no longer a realistic proposition.

Within this perspective, it is argued that the two-state solution model has now reached an irreversible stage and that the emerging security architecture in the Eastern Mediterranean is increasingly being shaped around this reality. In particular, the evolving security and defense relations among Israel, the United States, and the Greek Cypriot Administration are seen as efforts to redefine the strategic balance in the region. At the same time, however, it is also suggested that this process may generate new dynamics capable of enhancing the international visibility and diplomatic weight of the Turkish Republic of Northern Cyprus. Within this framework, it is argued that even some European countries have adopted a cautious approach toward the increasing military presence in the Eastern Mediterranean and the establishment of permanent bases by external powers. At the same time, Russia, China, and many countries in the Middle East are said to be closely monitoring the emerging military dynamics in the region. It is further suggested that these developments may contribute over time to enhancing the visibility of the Turkish Republic of Northern Cyprus on international platforms and gradually expanding its opportunities for representation within various international institutions and mechanisms.

İsrail ile Türkiye arasındaki ilişkiler ise tarihsel ve stratejik boyutlarıyla ele alınmaktadır. Türkiye'nin, İsrail Devleti'ni tanıyan ilk Müslüman ülkelerden biri olduğu; tarihsel süreç içerisinde Yahudi topluluklarına yönelik koruyucu politikalar geliştirdiği ve iki ülke arasında uzun yıllar boyunca denge temelli bir ilişki zemininin bulunduğu hatırlanmaktadır. Bu perspektife göre Türkiye, bölgede yalnızca bir güç merkezi değil; aynı zamanda denge sağlayıcı ve istikrar üretici bir aktör olarak değerlendirilmektedir. Ancak özellikle 7 Ekim sonrası dönemde, İsrail'in güvenlik politikalarının daha sert ve agresif bir çizgiye yöneldiği; bunun da Türkiye-İsrail ilişkilerinde stratejik kırılmalar oluşturduğu ifade edilmektedir. Buna rağmen Türkiye'nin bölgesel yaklaşımının, İsrail'in varlığını reddetmekten ziyade; Filistin'in devlet statüsünü de esas alan uluslararası hukuk merkezli bir çözüm anlayışına dayandığı vurgulanmaktadır.

Gazze Savaşı'nın Doğu Akdeniz enerji denklemindeki etkileri de bu bağlamda önemli görülmektedir. Gazze'nin yalnızca kara parçası olarak değil; kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölge hakları bakımından da stratejik öneme sahip olduğu belirtilmektedir. Özellikle Doğu Akdeniz'deki doğal gaz rezervleri ve enerji koridorları dikkate alındığında, Gazze'nin deniz yetki alanlarının enerji jeopolitiği açısından kritik bir unsur haline geldiği ifade edilmektedir. Bu çerçevede, Gazze üzerinde kurulmak istenen yeni düzenin yalnızca güvenlik veya demografik bir mesele olmadığı; aynı zamanda Doğu Akdeniz enerji kaynaklarının kontrolüyle doğrudan bağlantılı olduğu değerlendirilmektedir. Ancak uluslararası kamuoyunun güçlü tepkileri ve bölgesel dengelerdeki değişimlerin, bu tür tek taraflı girişimlerin sürdürülebilirliğini önemli ölçüde zorlaştırdığı ifade edilmektedir.

ABD'nin Doğu Akdeniz politikasının merkezinde enerji var. Bunu biliyoruz. Enerji mi Çin'i çevreleme stratejisi mi? hem enerji var. Trump Çin'de nasıl bir strateji izliyor?

Amerika Birleşik Devletleri'nin, İkinci Dünya Savaşı sonrasında oluşan küresel düzende özellikle Yalta ve Potsdam süreçlerinde ortaya çıkan stratejik sonuçları zaman içerisinde yeniden değerlendirdiği ifade edilmektedir. Bu çerçevede, Sovyetler Birliği'nin Doğu Avrupa üzerindeki etkisinin genişlemesine imkân tanıyan savaş sonrası düzenin, ilerleyen yıllarda Batı dünyası açısından ciddi güvenlik ve ideolojik meydan okumalar doğurduğu değerlendirilmektedir. Bu süreçte ABD'nin geliştirdiği "Containment / Çevreleme Politikası", yalnızca askeri değil; ekonomik, siyasi ve stratejik boyutlarıyla şekillenen uzun vadeli bir küresel denge stratejisi olarak öne çıkmıştır. NATO, CENTO, SEATO, ANZUS ve benzeri güvenlik yapıları

Relations between Israel and Türkiye are also examined through their historical and strategic dimensions. It is recalled that Türkiye was among the first Muslim-majority countries to recognize the State of Israel, that it pursued protective policies toward Jewish communities throughout various periods of history, and that relations between the two countries were grounded in a balance-based framework for many years. From this perspective, Türkiye is regarded not only as a center of power in the region, but also as an actor that contributes to regional balance and stability. However, particularly in the period following October 7, it is argued that Israel's security policies have taken on a more rigid and assertive character, leading to strategic ruptures in Türkiye-Israel relations. Nevertheless, it is emphasized that Türkiye's regional approach is based not on denying Israel's existence, but rather on a solution framework grounded in international law that also recognizes the statehood of Palestine.

The impact of the Gaza War on the Eastern Mediterranean energy equation is also regarded as highly significant in this context. It is argued that Gaza holds strategic importance not only as a land territory, but also in terms of its continental shelf and Exclusive Economic Zone rights. Particularly when considering the natural gas reserves and energy corridors of the Eastern Mediterranean, Gaza's maritime jurisdiction areas are viewed as a critical component of the region's energy geopolitics. Within this framework, it is argued that the new order sought to be established in Gaza is not merely a matter of security or demographics, but is also directly linked to the control of energy resources in the Eastern Mediterranean. However, it is emphasized that strong reactions from the international community, together with shifting regional dynamics, have made the sustainability of such unilateral initiatives considerably more difficult.

The United States' policy in the Eastern Mediterranean is widely understood to be centered on energy. We know this. But is it primarily about energy, or is it part of a broader strategy to contain China?

It is argued that the United States has, over time, reassessed the strategic outcomes that emerged from the post-Second World War international order, particularly those shaped through the Yalta and Potsdam processes. Within this context, the post-war arrangement that enabled the Soviet Union to expand its influence across Eastern Europe is seen as having generated significant security and ideological challenges for the Western world in the decades that followed. During this period, the United States' "Containment Policy" emerged as a long-term strategy for maintaining the global balance of power, shaped not only by military considerations but also by economic, political, and strategic dimensions. The multilayered alliance systems established through

aracılığıyla oluşturulan çok katmanlı ittifak sistemleri; Sovyetler Birliği'nin küresel etkisini sınırlandırmaya yönelik kapsamlı bir jeopolitik yaklaşımın parçaları olarak değerlendirilmiştir.

Bu perspektifte, doğrudan askeri müdahalelerin tarihsel olarak yüksek maliyetler ürettiği; özellikle Rusya coğrafyasına yönelik kara operasyonlarının geçmişte Napolyon ve Hitler örneklerinde olduğu gibi ağır sonuçlar doğurduğu vurgulanmaktadır. Bu nedenle ABD'nin Sovyetler Birliği'ne karşı doğrudan askeri çatışmadan ziyade; ekonomik baskılar, ticaret kısıtlamaları, teknolojik rekabet ve çevreleme stratejileri üzerinden hareket ettiği ifade edilmektedir. Nitekim Sovyetler Birliği'nin dağılması da, bu uzun vadeli stratejik yaklaşımın önemli sonuçlarından biri olarak değerlendirilmektedir.

Günümüzde ise benzer bir stratejik yaklaşımın China ekseninde yeniden şekillendiği belirtilmektedir. Özellikle Çin'in yükselen üretim kapasitesi, küresel ticaretteki etkisi ve enerji-hammadde tedarik zincirleri üzerindeki ağırlığı; ABD'nin yeni dönem stratejik öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu bağlamda "Kuşak ve Yol Girişimi" olarak tanımlanan yeni ticaret koridorlarının da, küresel ekonomik rekabetin merkezinde bulunduğu ifade edilmektedir. Doğu Akdeniz, Basra Körfezi, Hürmüz Boğazı, Süveyş Kanalı ve Hint-Pasifik hattının; yalnızca bölgesel güvenlik alanları değil, aynı zamanda küresel enerji arzı ve ticaret yolları açısından kritik stratejik geçiş noktaları olduğu değerlendirilmektedir. Bu nedenle Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmelerin de, yalnızca bölgesel değil; ABD-Çin rekabetinin daha geniş jeostratejik çerçevesi içerisinde okunması gerektiği vurgulanmaktadır.

organizations such as NATO, CENTO, SEATO, ANZUS, and similar security arrangements were regarded as components of a comprehensive geopolitical approach aimed at limiting the global influence of the Soviet Union.

From this perspective, it is emphasized that direct military interventions have historically entailed extremely high costs, particularly in the case of land campaigns against Russia, which produced devastating consequences as demonstrated by the experiences of Napoleon and Hitler. For this reason, it is argued that the United States chose to confront the Soviet Union not through direct military conflict, but rather through economic pressure, trade restrictions, technological competition, and containment strategies. Indeed, the eventual collapse of the Soviet Union is regarded as one of the most significant outcomes of this long-term strategic approach.

Today, it is argued that a similar strategic approach is being reconfigured around China. In particular, China's expanding manufacturing capacity, its growing influence in global trade, and its dominant position within energy and raw material supply chains have become key strategic priorities for the United States in the new era. In this context, the new trade corridors associated with the "Belt and Road Initiative" are also viewed as being at the very center of global economic competition. The Eastern Mediterranean, the Persian Gulf, the Strait of Hormuz, the Suez Canal, and the Indo-Pacific corridor are regarded not only as regional security zones but also as critical strategic transit points for global energy supplies and international trade routes. For this reason, it is emphasized that developments in the Eastern Mediterranean should not be viewed solely through a regional lens, but rather within the broader geostrategic framework of U.S.-China competition.

Bu çerçevede Cyprus ve Doğu Akdeniz'in, Çin'i çevreleme stratejisinin ana ekseninden ziyade tamamlayıcı unsurlarından biri olarak değerlendirilebileceği ifade edilmektedir. Özellikle enerji koridorları, deniz ticareti ve askeri lojistik hatları bakımından bölgenin artan önemi, küresel güç rekabetini daha da görünür hale getirmektedir. Donald Trump döneminde ise, ABD'nin Çin'e yönelik ekonomik yaklaşımında daha korumacı bir çizginin öne çıktığı görülmektedir. Özellikle yüksek dış ticaret açığı, sanayi üretiminin dışa kayması, istihdam kayıpları ve Amerikan üretim sektörünün rekabet gücüne ilişkin tartışmalar; yeni gümrük politikalarının temel gerekçeleri arasında gösterilmektedir.

Bu noktada 1980'li yıllarda Japan ile yaşanan ticaret gerilimleri önemli bir örnek olarak değerlendirilmektedir. Japon otomotiv sektörünün Amerikan pazarındaki yükselişi sonrasında, Washington yönetiminin Tokyo üzerinde "gönüllü ihracat kısıtlamaları" yönünde baskı kurduğu; böylece serbest ticaret ilkelerini tamamen terk etmeden iç sanayisini korumaya çalıştığı ifade edilmektedir. Benzer bir modelin günümüzde Çin için de uygulanabileceği; ABD'nin yüksek gümrük tarifeleri, teknoloji kısıtlamaları ve stratejik yatırım politikaları aracılığıyla üretimi yeniden kendi topraklarına çekmeyi hedeflediği değerlendirilmektedir. Buna karşılık Çin'in ise küresel tedarik zincirlerini koruyabilmek adına daha kontrollü ve pragmatik bir yaklaşım benimseyebileceği öngörülmektedir.

Tüm bu gelişmeler, küresel sistemin artık yalnızca askeri güç dengeleriyle değil; enerji güvenliği, teknoloji rekabeti, üretim zincirleri, ticaret koridorları ve ekonomik dayanıklılık ekseninde yeniden şekillendiğini göstermektedir. Bu yeni dönemde Doğu Akdeniz'den Hint-Pasifik'e uzanan geniş coğrafya; yalnızca bölgesel kriz alanları değil, aynı zamanda küresel güç mimarisinin yeniden inşa edildiği stratejik merkezler olarak öne çıkmaktadır.

Within this framework, Cyprus and the Eastern Mediterranean may be viewed not as the central pillars of a strategy to contain China, but rather as complementary components of that broader strategic approach. In particular, the region's growing significance in terms of energy corridors, maritime trade, and military logistics routes is making global power competition increasingly visible. During the Donald Trump era, a more protectionist approach came to the forefront of U.S. economic policy toward China. In particular, the large trade deficit, the relocation of industrial production overseas, job losses, and concerns regarding the competitiveness of the American manufacturing sector have been cited as key justifications for the introduction of new tariff policies.

At this point, the trade tensions between the United States and Japan during the 1980s are often cited as a significant example. Following the rapid rise of the Japanese automotive industry in the American market, the Washington administration reportedly pressured Tokyo to adopt "voluntary export restraints," thereby seeking to protect domestic industry without completely abandoning the principles of free trade. It is argued that a similar model could be applied to China today, with the United States seeking to bring production back to its own territory through high tariffs, technology restrictions, and strategic investment policies. In contrast, China is expected to adopt a more controlled and pragmatic approach in order to preserve the resilience and continuity of global supply chains.

All of these developments demonstrate that the global system is no longer being shaped solely by military power balances; it is increasingly being redefined through the dynamics of energy security, technological competition, production networks, trade corridors, and economic resilience. In this new era, the vast geography stretching from the Eastern Mediterranean to the Indo-Pacific is emerging not merely as a collection of regional crisis zones, but as a series of strategic centers where the architecture of global power is being reconstructed.

Tarihe not düşmek adına, 21. yüzyılın kader mücadelelerinden biri Doğu Akdeniz'de yaşanır mı? Ya da yaşanıyor mu?

Tarihe not düşmek gerekirse, 21. yüzyılın en kritik jeopolitik mücadele alanlarından birinin Doğu Akdeniz olacağı yönündeki değerlendirmeler giderek daha güçlü biçimde dile getirilmektedir. Hatta bu mücadelenin belirli ölçüde başladığı; ancak henüz tam kapasitesiyle ortaya çıkmadığı, mevcut gelişmelerin daha çok büyük güç rekabetinin hazırlık ve pozisyon alma sürecini yansıttığı ifade edilmektedir.

Bu perspektife göre, küresel ölçekte yaşanabilecek olası büyük güç çatışmalarının resmi veya görünür başlangıç noktaları farklı coğrafyalarda ortaya çıkabilir. Özellikle Baltık hattı ve Kaliningrad çevresi, Avrupa güvenlik mimarisi açısından kritik bir gerilim alanı olarak değerlendirilmektedir. Ancak asıl uzun vadeli stratejik mücadelenin Doğu Akdeniz ekseninde yoğunlaşacağı öngörülmektedir.

Bunun temel nedenlerinden biri, Doğu Akdeniz'in yalnızca enerji kaynakları açısından değil; küresel ticaret yolları, deniz güvenliği, askeri erişim hatları ve jeopolitik geçiş koridorları bakımından da son derece stratejik bir konumda bulunmasıdır. Bölgedeki petrol ve doğal gaz rezervleri, enerji arz güvenliği açısından küresel güçlerin dikkatini çekerken; Suez Canal gibi dünya ticaretinin en kritik geçiş noktalarından birinin bu jeopolitik havzada yer alması, Doğu Akdeniz'i küresel rekabetin merkezlerinden biri haline getirmektedir.

Avrupa'daki güvenlik dönüşümü de bu çerçevede dikkat çekici görülmektedir. Özellikle Poland başta olmak üzere birçok Avrupa ülkesinin savunma altyapılarını güçlendirmesi, yeni güvenlik tehdit algılarının yükseldiğini göstermektedir. Uzun yıllar boyunca sınırlı askeri kapasite politikası izleyen Germany'nin son dönemde savunma harcamalarını ciddi ölçüde artırması da, Avrupa'nın yeni bir stratejik döneme girdiği şeklinde yorumlanmaktadır.

Bu değerlendirmelere göre, Baltık hattındaki gerilimler Avrupa güvenliği açısından önemli olsa da; küresel güç dengelerinin asıl belirleyici rekabet alanının Doğu Akdeniz olacağı düşünülmektedir. Çünkü Doğu Akdeniz; enerji kaynaklarını, deniz ticaret yollarını, Afrika-Orta Doğu-Avrupa bağlantılarını ve küresel stratejik geçiş koridorlarını aynı anda bünyesinde barındıran nadir jeopolitik merkezlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Dolayısıyla Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmeler yalnızca bölgesel anlaşmazlıklar olarak değil; 21. yüzyılın enerji güvenliği, küresel ticaret düzeni, deniz hâkimiyeti ve çok kutuplu dünya sisteminin şekillenmesi açısından stratejik bir kader mücadelesinin ön hazırlıkları olarak değerlendirilmektedir.

For the record, do you believe that one of the defining geopolitical struggles of the 21st century will take place in the Eastern Mediterranean? Or is it already underway?

If we are to leave a note for history, assessments suggesting that the Eastern Mediterranean will become one of the most critical arenas of geopolitical competition in the 21st century are being voiced with increasing conviction. It is even argued that this struggle has already begun to a certain extent, although it has not yet fully manifested itself. Current developments are seen more as reflecting a period of preparation and strategic positioning within a broader competition among major powers.

According to this perspective, the formal or visible starting points of potential great-power conflicts on a global scale may emerge in different regions of the world. In particular, the Baltic corridor and the area surrounding Kaliningrad are regarded as critical zones of tension within Europe's security architecture. However, it is anticipated that the principal long-term strategic struggle will ultimately concentrate in the Eastern Mediterranean.

One of the primary reasons for this is that the Eastern Mediterranean occupies an exceptionally strategic position not only in terms of energy resources, but also with regard to global trade routes, maritime security, military access corridors, and geopolitical transit networks. While the region's oil and natural gas reserves attract the attention of global powers due to their significance for energy supply security, the presence of one of the world's most critical trade chokepoints the Suez Canal within this geopolitical basin further reinforces the Eastern Mediterranean's role as one of the central arenas of global competition.

The transformation of Europe's security landscape is also viewed as particularly noteworthy within this context. The strengthening of defense capabilities by many European countries, especially Poland, reflects the growing perception of new security threats. Likewise, Germany's recent decision to significantly increase its defense spending after decades of pursuing a policy of limited military capacity is widely interpreted as a sign that Europe has entered a new strategic era.

According to these assessments, while tensions along the Baltic corridor remain significant from the perspective of European security, the Eastern Mediterranean is expected to emerge as the principal arena of competition shaping global power balances. This is because the Eastern Mediterranean stands out as one of the rare geopolitical centers that simultaneously encompasses energy resources, maritime trade routes, Africa-Middle East-Europe connectivity, and critical global strategic transit corridors. Therefore, developments in the Eastern Mediterranean should not be viewed merely as regional disputes. Rather, they are increasingly regarded as the preliminary stages of a strategic struggle that will shape the 21st century in terms of energy security, the global trading order, maritime dominance, and the evolution of a multipolar international system.

Türkiye bu kader mücadelesinin neresinde olur?

Türkiye'nin bu kader mücadelesindeki konumu, öncelikle kendi milli çıkarlarını esas alan, dengeli ve stratejik bir çizgide şekillenmelidir. Türkiye'nin ilk aşamada yapması gereken, gelişmeleri soğukkanlılıkla değerlendirmek ve herhangi bir güç blokunun peşine koşulsuz biçimde takılmamaktır. Ancak bugünün dünyasında Türkiye, İkinci Dünya Savaşı öncesindeki konumundan farklıdır. Zira Türkiye, NATO üyesidir ve NATO'nun 5. maddesi gereğince herhangi bir NATO ülkesine yönelik saldırı, ittifakın tamamına yapılmış sayılmaktadır. Bu nedenle Türkiye, istemese dahi mevcut uluslararası güvenlik mimarisi içerisinde zaten belirli bir taraflaşmanın parçasıdır.

Where will Türkiye stand in this struggle of destiny?

Türkiye's position in this struggle of destiny should, first and foremost, be shaped by a balanced and strategic approach grounded in its national interests. The primary task for Türkiye is to assess developments with prudence and refrain from aligning itself unconditionally with any particular power bloc. However, Türkiye's position in today's world differs significantly from that of the pre-Second World War era. As a member of NATO, Türkiye is part of an alliance in which, under Article 5 of the North Atlantic Treaty, an attack against any member state is considered an attack against the Alliance as a whole. Consequently, whether it wishes to or not, Türkiye is already part of a certain degree of alignment within the existing international security architecture.

Bu noktada Türkiye'nin izlediği yolun temelinde, milli savunma kapasitesini güçlendirmek yer almaktadır. Savunma sanayisine verilen önem, Türkiye'nin bağımsız hareket kabiliyetini artıran en stratejik unsurlardan biridir. Bugün Türkiye, savunma sanayisinde ulaştığı seviye itibarıyla bölgesel ölçekte güçlü, küresel ölçekte ise dikkate alınan bir aktör haline gelmiştir.

Bunun yanında Türkiye'nin iç barışını güçlendirmesi, terörle mücadelede kararlı bir çizgi izlemesi ve "Terörsüz Türkiye" hedefi doğrultusunda toplumsal bütünlüğünü tahkim etmesi de son derece önemlidir. Çünkü dış politikada güçlü olmanın en temel şartlarından biri, içeride güvenliği, istikrarı ve toplumsal dayanışmayı sağlamaktır.

Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerinde de aynı gerçekçi yaklaşımın korunması gerekmektedir. Avrupa'nın Türkiye'yi uzun yıllar boyunca üyelik sürecinde bekletmiş olması, Ankara açısından ciddi bir stratejik tecrübe oluşturmuştur. Bu nedenle Türkiye, herhangi bir kriz anında Avrupa'nın güvenlik beklentilerini otomatik olarak üstlenmek zorunda değildir.

Türkiye'nin hareket noktası, Avrupa'nın ya da Amerika'nın beklentileri değil; kendi milli çıkarları olmalıdır. Bu çerçevede Türkiye, gerektiğinde Gümrük Birliği'ni, gerektiğinde NATO içindeki konumunu da kendi milli menfaatleri doğrultusunda yeniden değerlendirebilecek stratejik olgunluğa sahip olmalıdır. Ancak bu tür kararlar aceleyle değil; bölgesel dengeler, Rusya ile ilişkiler, NATO'nun sağladığı güvenlik şemsiyesi ve Türkiye'nin uzun vadeli çıkarları dikkatle analiz edilerek verilmelidir. Rusya ile ilişkilerde de aynı akılcı denge gözetilmelidir.

Türkiye, ne körü körüne Rusya'nın peşine takılmalı ne de koşulsuz biçimde Amerika ve Avrupa Birliği çizgisinde hareket etmelidir. Esas olan, Türkiye'nin kendi jeopolitik ağırlığını, diplomatik kapasitesini ve milli çıkarlarını merkeze alan bağımsız bir strateji geliştirmesidir.

Dolayısıyla Türkiye'nin bu süreçteki temel rolü, bölgesel liderlik kapasitesini güçlendirmek; gelişmeleri soğukkanlı biçimde izlemek; kimin kazanacağı, kimin kaybedeceği ve Türkiye'nin çıkarının nerede olduğu sorularına göre pozisyon almaktır. Türkiye için doğru olan yaklaşım, aceleyle bir cepheye dahil olmak değil; stratejik akılla, diplomatik esneklikle ve milli menfaatleri önceleyen bir devlet politikasıyla hareket etmektir.

At this point, strengthening national defense capabilities lies at the core of Türkiye's strategic approach. The importance attached to the defense industry is one of the most critical factors enhancing Türkiye's ability to act independently. Today, by virtue of the level it has attained in the defense sector, Türkiye has become a powerful actor at the regional level and a country whose capabilities are taken into serious consideration on the global stage.

In addition, it is of vital importance for Türkiye to strengthen its internal cohesion, maintain a resolute stance in the fight against terrorism, and reinforce its social unity in line with the objective of a "Terror-Free Türkiye." One of the most fundamental prerequisites for exercising strength in foreign policy is the ability to ensure security, stability, and social solidarity at home.

The same realistic approach should also be maintained in Türkiye's relations with the European Union. The fact that Europe kept Türkiye waiting for many years throughout the accession process has provided Ankara with a significant strategic lesson. For this reason, Türkiye is not obliged to automatically assume Europe's security expectations in times of crisis.

The guiding principle of Türkiye's actions should not be the expectations of Europe or the United States, but rather its own national interests. Within this framework, Türkiye should possess the strategic maturity to reassess, when necessary, both the Customs Union and its position within NATO in accordance with its national interests. However, such decisions should not be made hastily; rather, they should be taken only after carefully analyzing regional balances, relations with Russia, the security umbrella provided by NATO, and Türkiye's long-term strategic interests. The same rational balance should be maintained in relations with Russia.

Türkiye should neither align itself blindly with Russia nor act unconditionally in line with the policies of the United States and the European Union. The essential objective is for Türkiye to develop an independent strategy that places its own geopolitical weight, diplomatic capacity, and national interests at the center of decision-making.

Therefore, Türkiye's principal role in this process should be to strengthen its capacity for regional leadership, monitor developments with prudence and composure, and position itself according to a clear assessment of who stands to gain, who stands to lose, and where Türkiye's own interests lie. The most appropriate course for Türkiye is not to hastily align itself with any particular camp, but to act through strategic judgment, diplomatic flexibility, and a state policy that consistently prioritizes national interests.

AKDENİZ'İN KALBİNDE: KIBRIS'IN YEREL DİPLOMASİ VİZYONU

Mahmut ÖZÇINAR
Güzelyurt Belediye Başkanı
Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği Başkanı

Bazı coğrafyalar vardır; büyüklükleriyle değil, taşıdıkları anlamla öne çıkar. Akdeniz'in ortasında duran Kıbrıs, yalnızca haritalarda görülen bir ada değildir; geçmiş ile gelecek, hafıza ile umut, yerel ile küresel arasında kurulmuş canlı bir köprüdür. Tarihin derin izlerini taşıyan bu coğrafya, bugün yeni bir dil konuşuyor: Diyalog, iş birliği ve yerel diplomasi.

Kıbrıs Belediyeler Birliği Başkanı Mahmut ÖZÇINAR ile gerçekleştirdiğimiz bu özel röportajda, sınırları aşan belediyeçilik anlayışını, şehirlerin uluslararası ilişkilerde üstlendiği yeni rolü ve Akdeniz'in ortak geleceğine dair yükselen vizyonu ele aldık.

Çünkü bazen diplomasinin en güçlü sesi, başkentlerden değil; insanların yaşadığı şehirlerden yükselir...

AT THE HEART OF THE MEDITERRANEAN: CYPRUS' VISION OF LOCAL DIPLOMACY

Mahmut ÖZÇINAR
Mayor of Güzelyurt Municipality
President of the Union of Cyprus Turkish Municipalities

There are certain geographies that stand out not because of their size, but because of the meaning they carry. Situated in the middle of the Mediterranean, Cyprus is not merely an island on the map; it is a living bridge connecting past and future, memory and hope, the local and the global. Bearing the deep traces of history, this geography is now speaking a new language: dialogue, cooperation, and local diplomacy.

In this special interview with Mahmut ÖZÇINAR, President of the Union of Cyprus Turkish Municipalities, we discussed a municipal governance approach that transcends borders, the emerging role of cities in international relations, and a rising vision for the shared future of the Mediterranean.

Because sometimes the strongest voice of diplomacy does not emerge from capitals, but from the cities where people live...

Küresel ölçekte şehirlerin artık yalnızca hizmet sunan yapılar değil; aynı zamanda diplomasi, kalkınma ve toplumsal dayanıklılık merkezleri haline geldiği bir dönemde, Kıbrıs'taki yerel yönetimlerin bu dönüşüm içerisindeki rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bugün belediyeçilik anlayışı klasik altyapı hizmetlerinin çok ötesine geçmiş durumda. Yerel yönetimler artık toplumun krizlere karşı dayanıklılığını artıran, ekonomik kalkınmayı yönlendiren ve uluslararası ilişkilerde şehirlerini temsil eden stratejik aktörlerdir. Kıbrıs gibi tarihsel ve jeopolitik açıdan kritik bir coğrafyada bu rol daha da önemlidir. Bizler yerel yönetimleri yalnızca hizmet üreten kurumlar olarak değil; halkın refahını küresel fırsatlarla buluşturan, yerelden evrensele açılan diplomasi kapıları olarak görüyoruz.

At a time when cities around the world are becoming not only service providers but also centers of diplomacy, development, and social resilience, how do you assess the role of local governments in Cyprus within this transformation?

Today, the understanding of municipal governance has gone far beyond the provision of traditional infrastructure services. Local governments have become strategic actors that enhance societal resilience against crises, guide economic development, and represent their cities in international relations. In a geography as historically and geopolitically significant as Cyprus, this role becomes even more important. We see local governments not merely as institutions delivering services, but as gateways of diplomacy that connect the well-being of citizens with global opportunities and open pathways from the local to the universal.

Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği olarak, değişen bölgesel dengeler ve küresel kırılmalar karşısında yerel yönetimlerin uluslararası görünürliğini artırmak adına nasıl bir vizyon ortaya koyuyorsunuz?

Vizyonumuz; Kıbrıs'taki belediyeleri uluslararası platformlarda daha görünür, daha etkin ve daha güçlü hale getirmektir. Bölgesel iş birlikleri, kardeş şehir ilişkileri, çevresel dayanıklılık projeleri ve kültürel diplomasi araçlarıyla belediyelerimizin yalnızca yerel değil, bölgesel oyuncular olmasını hedefliyoruz. Özellikle Akdeniz havzasında sürdürülebilirlik, turizm, tarım ve gençlik politikaları üzerinden çok taraflı iş birliklerini artırmak önceliklerimiz arasındadır.

As the Union of Cyprus Turkish Municipalities, what kind of vision do you put forward to increase the international visibility of local governments in the face of changing regional dynamics and global disruptions?

Our vision is to make the municipalities of Cyprus more visible, more active, and stronger on international platforms. Through regional cooperation, sister-city partnerships, environmental resilience projects, and cultural diplomacy initiatives, we aim to position our municipalities not only as local actors but also as regional stakeholders. Increasing multilateral cooperation, particularly in the fields of sustainability, tourism, agriculture, and youth policies across the Mediterranean basin, remains among our key priorities.

UCLG-MEWA üyeliğinin, Kıbrıs Belediyeler Birliği açısından uluslararası iş birlikleri, kurumsal kapasite ve şehir diplomasisi bakımından nasıl bir katkı sunduğunu düşünüyorsunuz?

UCLG-MEWA üyeliği, belediyelerimize sadece bir temsil alanı değil; aynı zamanda bilgi paylaşımı, kurumsal gelişim ve uluslararası ağlara erişim fırsatı sunmaktadır. Bu yapı sayesinde şehirlerimiz küresel belediyeçilik vizyonunu daha yakından takip ediyor, iyi uygulama örneklerini adapte ediyor ve kendi deneyimlerini paylaşma imkânı buluyor. Yerel diplomasiyi güçlendiren bu tür platformlar, özellikle küçük ölçekli şehirler için büyük fırsatlar yaratmaktadır.

Günümüzde belediyeler artık yalnızca altyapı ve teknik hizmetlerle değil; aynı zamanda kültür, ekonomi, çevre ve sosyal politikalar üzerinden de küresel ölçekte bir “şehir markası” oluşturuyor. Sizce Kıbrıs şehirleri bu yeni dönemde nasıl bir konum elde edebilir?

Kıbrıs şehirleri; tarih, kültür, eğitim, tarım ve turizm ekseninde güçlü bir şehir markası oluşturabilecek potansiyele sahiptir. Bizim görevimiz bu değerleri çağın gereklilikleriyle bütünleştirmektir. Güzelyurt özelinde düşündüğümüzde, narenciye, sürdürülebilir tarım, üniversite gençliği ve kültürel mirasımızla örnek bir “yeşil şehir” modeli geliştirebiliriz. Kıbrıs şehirleri, Akdeniz’de sürdürülebilir yaşamın ve kültürel zenginliğin merkezi olabilir.

How do you think UCLG-MEWA membership contributes to the Union of Cyprus Turkish Municipalities in terms of international cooperation, institutional capacity, and city diplomacy?

Membership in UCLG-MEWA provides our municipalities not only with a platform for representation but also with opportunities for knowledge sharing, institutional development, and access to international networks. Through this structure, our cities are able to closely follow global municipal governance trends, adapt good practices, and share their own experiences. Platforms that strengthen local diplomacy create significant opportunities, particularly for smaller-scale cities.

Today, municipalities are creating global “city brands” not only through infrastructure and technical services, but also through culture, economy, environment, and social policies. In your opinion, what position can the cities of Cyprus achieve in this new era?

The cities of Cyprus possess the potential to build strong city brands based on history, culture, education, agriculture, and tourism. Our responsibility is to integrate these assets with the requirements of our time. In the case of Güzelyurt, we can develop an exemplary “green city” model based on citrus production, sustainable agriculture, a vibrant university population, and our cultural heritage. The cities of Cyprus can become centers of sustainable living and cultural richness in the Mediterranean.

Kıbrıs’ın sahip olduğu tarihsel, kültürel ve jeopolitik konumun; yerel yönetim vizyonuna nasıl bir sorumluluk yüklediğini düşünüyorsunuz?

Bu coğrafya bize yalnızca avantaj değil, aynı zamanda sorumluluk da yüklüyor. Kıbrıs’ın çok katmanlı tarihi ve stratejik konumu; yerel yönetimlerin barışı, kültürel mirası, çevresel dengeyi ve toplumsal dayanışmayı koruma sorumluluğunu artırıyor. Yerel yönetimler bu mirası geleceğe taşıyan en yakın kurumlardır.

Güzelyurt özelinde baktığımızda; kentin kalkınma politikalarında hangi temel öncelikleri öne çıkarıyorsunuz? Özellikle sürdürülebilir kalkınma ve yaşam kalitesi ekseninde nasıl bir şehir modeli hedefliyorsunuz?

Güzelyurt için temel önceliklerimiz; sürdürülebilir tarım, altyapı modernizasyonu, genç istihdamı, çevresel koruma ve sosyal yaşam kalitesidir. Hedefimiz; üretken, yeşil, dijitalleşen ve sosyal açıdan kapsayıcı bir şehir oluşturmaktır. Tarım ile teknolojiyi buluşturan, yaşam kalitesini artıran ve insan odaklı büyüyen bir Güzelyurt modeli üzerinde çalışıyoruz.

Güzelyurt’un sahip olduğu tarımsal üretim kapasitesi, genç nüfus potansiyeli ve doğal zenginlikleri dikkate alındığında; kentin geleceğine ilişkin nasıl bir ekonomik dönüşüm perspektifi ön görüyorsunuz?

Güzelyurt’un geleceği yalnızca geleneksel tarımda değil; katma değerli üretim, agro-teknoloji, tarım sanayi, kırsal turizm ve eğitim ekonomisinde yatıyor. Genç nüfusumuzu yenilikçi sektörlere entegre ederek, tarımı teknolojiyle güçlendiren bir ekonomik dönüşüm hedefliyoruz. Bu sayede Güzelyurt’u sadece üretim merkezi değil, yenilikçi kalkınma merkezi haline getirebiliriz.

What responsibilities do you believe Cyprus’ historical, cultural, and geopolitical position places on the vision of local governance?

This geography provides us not only with advantages but also with responsibilities. Cyprus’ multilayered history and strategic location increase the responsibility of local governments to preserve peace, cultural heritage, environmental balance, and social solidarity. Local governments are the institutions closest to citizens and the most capable of carrying this heritage into the future.

Looking specifically at Güzelyurt, what key priorities do you emphasize in the city’s development policies? In particular, what kind of city model do you envision in terms of sustainable development and quality of life?

Our primary priorities for Güzelyurt are sustainable agriculture, infrastructure modernization, youth employment, environmental protection, and quality of social life. Our goal is to create a productive, green, digitalized, and socially inclusive city. We are working on a model of Güzelyurt that brings together agriculture and technology, improves quality of life, and grows through a people-centered approach.

Considering Güzelyurt’s agricultural production capacity, young population potential, and natural resources, what kind of economic transformation perspective do you foresee for the city’s future?

The future of Güzelyurt lies not only in traditional agriculture but also in value-added production, agri-technology, agro-industry, rural tourism, and the education economy. By integrating our young population into innovative sectors, we aim to achieve an economic transformation that strengthens agriculture through technology. In this way, we can transform Güzelyurt from merely a production center into a hub of innovative development.

Yerel kalkınmanın yalnızca ekonomik büyüme değil; aynı zamanda sosyal uyum, kültürel aidiyet ve insan odaklı yönetim anlamına geldiği ifade ediliyor. Bu yaklaşım sizin belediyeçilik anlayışınızda nasıl bir yer tutuyor?

Bizim için kalkınma; insanın kendini ait hissettiği, sosyal bağların güçlendiği ve fırsat eşitliğinin sağlandığı bir yaşam alanı oluşturmaktır. Sosyal belediyeçilik, kültürel mirasın korunması ve katılımcı yönetim anlayışı temel yaklaşımımızdır. Ekonomik büyüme ancak toplumsal bütünlükle anlam kazanır.

It is often stated that local development is not only about economic growth but also about social cohesion, cultural belonging, and people-centered governance. What place does this approach hold in your understanding of municipal governance?

For us, development means creating a living environment where people feel a sense of belonging, social bonds are strengthened, and equal opportunities are ensured. Social municipalism, the preservation of cultural heritage, and participatory governance constitute the foundation of our approach. Economic growth gains meaning only when accompanied by social cohesion.

Yerel yönetim anlayışınız çerçevesinde; vatandaş katılımını, şeffaflığı ve ortak akıl kültürünü güçlendirmek adına hangi mekanizmaları önceliklendiriyorsunuz?

Katılımcı belediyeçilik anlayışıyla mahalle toplantıları, dijital geri bildirim sistemleri, gençlik ve kadın meclisleri gibi yapıları önemsiyoruz. Şeffaflık bizim için güvenin temelidir. Bu nedenle karar alma süreçlerinde halkın doğrudan katkısını artırmayı hedefliyoruz.

Within your understanding of local governance, which mechanisms do you prioritize to strengthen citizen participation, transparency, and a culture of collective wisdom?

Through a participatory municipal governance approach, we place great importance on structures such as neighborhood meetings, digital feedback systems, and youth and women's councils. Transparency is the foundation of trust for us. Therefore, we aim to increase the direct contribution of citizens to decision-making processes.

Dijitalleşme, yapay zekâ ve akıllı şehir uygulamaları artık yerel yönetimlerin gündeminde önemli bir yer tutuyor. Güzelyurt Belediyesi'nin bu dönüşüme ilişkin hazırlıkları ve hedefleri nelerdir?

Dijital belediyeçilik artık bir tercih değil zorunluluktur. Hizmetlerin çevrim içi erişilebilirliği, veri temelli karar alma, akıllı altyapı sistemleri ve kaynak yönetiminde teknolojik dönüşüm önceliklerimiz arasında. Güzelyurt'u daha verimli, erişilebilir ve yenilikçi bir şehir yapmayı amaçlıyoruz.

Digitalization, artificial intelligence, and smart city applications now occupy an important place on the agenda of local governments. What are the preparations and goals of Güzelyurt Municipality regarding this transformation?

Digital municipal governance is no longer a choice but a necessity. Ensuring the online accessibility of services, data-driven decision-making, smart infrastructure systems, and technological transformation in resource management are among our key priorities. We aim to make Güzelyurt a more efficient, accessible, and innovative city.

İklim değişikliği, su yönetimi ve çevresel sürdürülebilirlik gibi başlıklar, ada kentleri açısından çok daha kritik hale geliyor. Bu çerçevede nasıl bir çevre ve dayanıklılık politikası yürütüyorsunuz?

Ada kentleri için su, çevre ve iklim dayanıklılığı hayati önemdedir. Bu nedenle su tasarrufu, yeşil alanların artırılması, yenilenebilir enerjiye yönelim ve sürdürülebilir atık yönetimi temel politikalarımız arasındadır. Gelecek nesillere daha dirençli bir Güzelyurt bırakmak istiyoruz.

Issues such as climate change, water management, and environmental sustainability are becoming increasingly critical for island cities. Within this framework, what kind of environmental and resilience policy are you pursuing?

For island cities, water security, environmental protection, and climate resilience are of vital importance. Therefore, water conservation, the expansion of green spaces, the transition to renewable energy, and sustainable waste management are among our core policies. We aspire to leave a more resilient Güzelyurt to future generations.

Bölgesel gerilimlerin ve küresel kırılganlıkların arttığı bir dönemde, sizce yerel yönetimlerin toplumsal barışın, dayanışmanın ve ortak yaşam kültürünün korunmasındaki en stratejik rolü nedir?

Yerel yönetimler halkın en yakınındaki kurumlardır ve toplumsal güvenin inşasında kritik rol oynarlar. Belediyeler; farklılıkları bir arada tutan, sosyal dayanışmayı güçlendiren ve ortak yaşam kültürünü besleyen yapılardır.

Özellikle kriz dönemlerinde yerel yönetimlerin kapsayıcı, adil ve birleştirici olması toplumsal barış açısından stratejik önemdedir. Bizler belediyeçiliği yalnızca hizmet değil; aynı zamanda toplumsal huzurun teminatı olarak görüyoruz.

At a time when regional tensions and global vulnerabilities are increasing, what do you believe is the most strategic role of local governments in preserving social peace, solidarity, and a culture of coexistence?

Local governments are the institutions closest to the people and play a critical role in building social trust. Municipalities are structures that bring different groups together, strengthen social solidarity, and nurture a culture of coexistence.

Especially during times of crisis, the inclusive, fair, and unifying role of local governments is of strategic importance for social peace. We view municipal governance not merely as service delivery, but also as a guarantee of social harmony and public well-being.

TÜRKİYE'NİN YENİ GÜVENLİK PARADİGMASI...

Gürkan ZENGİN
Gazeteci - Yazar

Küresel sistemin savaşlar, enerji rekabeti, göç hareketleri ve çok boyutlu güvenlik krizleriyle yeniden şekillendiği bir dönemde; ülkelerin gücü yalnızca ekonomik ve askeri kapasiteleriyle değil, istikrar üretebilme kabiliyetleriyle de ölçülüyor.

Türkiye ise sahip olduğu stratejik konum, güçlü devlet geleneği ve çok yönlü dış politika yaklaşımıyla bölgesel gelişmelerin merkezinde yer alırken, kamuoyunda giderek daha fazla karşılık bulan "Terörsüz Türkiye" vizyonu da güvenlik eksenli bir yaklaşımın ötesinde; kalkınma, toplumsal bütünleşme ve bölgesel entegrasyonu kapsayan yeni bir perspektif sunuyor.

WALD Newsletter'ın bu özel sayısında, deneyimli gazeteci Gürkan ZENGİN ile Türkiye'nin değişen jeopolitik konumunu, bölgesel istikrar üretme kapasitesini ve "Terörsüz Türkiye" vizyonunun ulusal ve uluslararası yansımalarını ele aldık.

TÜRKİYE'S NEW SECURITY PARADIGM

Gürkan ZENGİN
Journalist - Writer

At a time when the global system is being reshaped by wars, energy competition, migration movements, and multidimensional security crises, the strength of nations is measured not only by their economic and military capacities but also by their ability to generate stability.

Türkiye, with its strategic location, strong state tradition, and multidimensional foreign policy approach, stands at the center of regional developments. At the same time, the vision of a "Terror-Free Türkiye," which has been gaining increasing resonance among the public, offers a new perspective that extends beyond a security-oriented approach to encompass development, social integration, and regional cooperation.

In this special edition of WALD Newsletter, we spoke with veteran journalist Gürkan ZENGİN about Türkiye's evolving geopolitical position, its capacity to generate regional stability, and the national and international implications of the "Terror-Free Türkiye" vision.

Küresel sistemin çok boyutlu krizlerle yeniden şekillendiği bir dönemde; "Terörsüz Türkiye" vizyonunu yalnızca bir güvenlik yaklaşımı olarak mı değerlendirmek gerekir, yoksa Türkiye'nin yeni dönemdeki jeopolitik konumlanmasının stratejik bir parçası olarak mı okumalıyız?

Elbette birincisi; Terör sorunu Türkiye'nin ayaklarına vurulmuş bir prangaydı. Türkiye'nin manevra alanları on yıllarca terör üzerinden daraltıldı. Hinterlandı ile yakın çevresiyle ya da tarihi coğrafyası da diyebiliriz buluşmasının önüne terör engeli konuldu. Terör sorunu iki olumsuz etki daha yapıyordu: Ülkenin iç cephesini zayıflatıyor ve ekonomik yapısını sarsıyordu. Türkiye'nin 'bölge üstü' güç olmasını bu coğrafyada çok az aktör arzular. Dolayısıyla terör, Türkiye'nin çevresiyle ilişkilerini de zehirliyor, bu anlamda çift yönlü ama her ikisi de Türkiye'nin aleyhine çalışan bir etki yapıyordu.

Türkiye, yüksek teknolojiye dayalı bir askeri kapasiteye eriştikten sonra 'dağdaki PKK varlığı'nı sıfırlama imkanına kavuştu. Türkiye içinde PKK kaynaklı güvenlik sorunu bu sayede neredeyse sıfırlanabildi. Örgüt varlığını ancak sınırötesinde gösterebilir hale getirildi. O alanda da son yıllardaki dış politika performansı ile fazla bir manevra sahası kalmadı. "Terörsüz Türkiye" diye bilinen yeni süreç bu uygun konjonktürün bir fırsata çevrilerek terörden ülkeyi tamamen kurtarma hamlesidir.

Bundan önce de son derece uygun konjonktürler yakalanmıştı, ama konjonktür zaten geçici bir zaman aralığıdır, değişir. Örgüt o dönemlerde de barış arayışına önce olumlu yaklaştı, konjonktürün kendi lehinde değiştiğini gördüğü an süreçleri berhava etmekten çekinmedi.

Bu son terörsüz Türkiye sürecinde önemli mesafeler alındı, hatta en ileri aşamaya bu dönemde varıldığı da söylenebilir. Ancak devletin de örgütün de - buna Öcalan'ı da dahil ederek söylüyorum- bir gözü yine konjonktürdedir.

Eğer başarılı olur da örgüt kendisini tasfiye ederse bu durum hem iç cephenin muhkem hale getirilmesi, hem ekonomik açıdan büyük bir yükten kurtulmak hem de örgütün artık rakip aktörlerin elinden çıkması açısından Türkiye'ye büyük imkanlar sağlar.

Anadolu'nun çocuklarının Anadolu halkına karşı kullanılması sona eriyor demektir. Terör sorununu çözmüş, aşmış bir Türkiye'nin önünde kendi coğrafyasında büyük imkanlar vardır. Bölgesiyle bütünleşmenin önündeki en önemli engel kalkmış demektir. Bu durum Türkiye'nin nüfuz alanlarını son yüzyılda olmadığı kadar genişletecek etkiler yapar.

In a period when the global system is being reshaped by multidimensional crises, should the "Terror-Free Türkiye" vision be regarded merely as a security approach, or should it be understood as a strategic component of Türkiye's geopolitical positioning in the new era?

Certainly, it is the latter. Terrorism was a shackle placed around Türkiye's ankles. For decades, Türkiye's room for maneuver was restricted through terrorism. A barrier of terrorism was erected to prevent Türkiye from reconnecting with its hinterland, its immediate neighborhood, and what we may call its historical geography. The terrorism problem produced two additional negative effects: it weakened the country's internal cohesion and undermined its economic structure. Very few actors in this geography desire Türkiye to become a supra-regional power. Therefore, terrorism not only poisoned Türkiye's relations with its surroundings but also generated a dual impact, both dimensions working against Türkiye's interests.

After achieving a military capacity based on high technology, Türkiye gained the ability to eliminate the PKK's presence in the mountains. As a result, the security threat originating from the PKK within Türkiye has been reduced almost to zero. The organization has been pushed to operate only beyond the country's borders. In that sphere as well, recent foreign policy successes have significantly limited its room for maneuver. The new process known as "Terror-Free Türkiye" is an effort to turn this favorable geopolitical conjuncture into an opportunity and to completely free the country from terrorism.

Previously, similarly favorable circumstances had emerged. However, circumstances are by nature temporary and subject to change. During those periods, the organization initially responded positively to peace initiatives but did not hesitate to abandon the process as soon as it perceived the changing environment to be working in its favor.

Significant progress has been achieved in this latest Terror-Free Türkiye process, and it can even be argued that the most advanced stage has been reached during this period. Nevertheless, both the state and the organization and I include Öcalan in this assessment continue to keep one eye on the changing geopolitical environment.

If the process succeeds and the organization ultimately dissolves itself, Türkiye will gain substantial opportunities. It will strengthen its internal front, free itself from a major economic burden, and prevent rival actors from using the organization as a tool.

It would mean an end to the use of Anatolia's children against the people of Anatolia. A Türkiye that has overcome the terrorism problem would have enormous opportunities within its own geography. The greatest obstacle to integration with its region would have been removed. Such a development would expand Türkiye's sphere of influence to a degree not seen in the past century.

Terörle mücadelenin yalnızca askeri değil; ekonomik kalkınma, toplumsal uyum, gençlik politikaları ve sosyal dayanıklılık boyutlarıyla birlikte ele alınması gerektiği yönünde güçlü bir yaklaşım öne çıkıyor. Sizce Türkiye bu çok katmanlı dönüşüm sürecini nasıl yönetiyor?

Terörle mücadele çok boyutlu bir faaliyet. Askeri boyutun ötesinde siyasi, hukuki, ekonomik, sosyal boyutları var. Son yıllarda bölgesel hatta küresel boyutlar kazandı. Ancak Ortadoğu’da, yani bizim de bir bölümüyle içinde bulunduğumuz coğrafyanın bir gerçeği var: askeri alanda kesin bir üstünlük kuramadığınız sürece öteki boyutlarda ilerleme kaydetmeniz ya mümkün olmuyor ya da çok sınırlı kalıyor. Türkiye’nin başardığı şey budur. Yani bu aşama geçilebildi. Türkiye içinde terör sıfırlanabildi. Suriye - Irak alanında da çok önemli mesafeler alındı. Terörsüz Türkiye bu sayede devreye sokulabildi zaten.

Ancak yukarıda belirttiğim gibi Türkiye henüz örgütün tamamen silahsızlandırılması aşamasını tamamlayabilmiş değil. Gidişat oraya doğru... Bu anlamda ümitli olabiliriz. Buralara da varıldığında yukarıda sözünü ettiğiniz ekonomik kalkınma, toplumsal uyum, gençlik politikaları son derece etkin şekilde devreye girecektir.

Gazze, Ukrayna, enerji güvenliği ve düzensiz göç gibi küresel başlıkların aynı anda gündemde olduğu mevcut uluslararası atmosferde; Türkiye’nin istikrar üretme kapasitesi bölgesel ölçekte nasıl bir anlam taşıyor?

Türkiye, dünya ana karasında kuzey-güney ve doğu-batı geçişlerinde merkezî konumdadır. Türkiye içinde en uzun iç hat seferi İstanbul - Van arasındır, bin 300 kilometrelik bir mesafe.

There is a growing argument that combating terrorism should be addressed not only through military means but also through economic development, social cohesion, youth policies, and social resilience. In your view, how is Türkiye managing this multidimensional transformation process?

Counterterrorism is a multidimensional undertaking. Beyond its military dimension, it also has political, legal, economic, and social aspects. In recent years, it has even acquired regional and global dimensions. However, there is a reality in the Middle East—the geography of which we ourselves are a part: unless you establish clear superiority in the military domain, progress in the other dimensions is either impossible or extremely limited. This is precisely what Türkiye has achieved. In other words, that stage has been overcome. Terrorism within Türkiye has largely been eliminated. Significant progress has also been made in Syria and Iraq. It is thanks to these achievements that the Terror-Free Türkiye initiative could be launched.

However, as I noted earlier, Türkiye has not yet completed the stage of fully disarming the organization. The trajectory is moving in that direction, and there is reason for optimism. Once that point is reached, the dimensions you referred to economic development, social cohesion, and youth policies will be able to operate much more effectively.

In the current international climate, where issues such as Gaza, Ukraine, energy security, and irregular migration dominate the agenda simultaneously, what does Türkiye’s capacity to generate stability mean at the regional level?

Türkiye occupies a central position at the crossroads of north-south and east-west routes across the Eurasian landmass. The longest domestic flight within Türkiye is between Istanbul and Van, a distance of approximately 1,300 kilometers.

Bakın İstanbul çıkışlı olarak bu iç hat seferinden daha kısa bir mesafede uçarak dünyada üç ayrı kıtaya ve bu kıtalardaki 17 ayrı ülkeye erişebilirsiniz. Bu durum fiziki ölçülerde Türkiye’nin merkezi rolünü gösterir. Bu merkez ülkenin etrafında neler oluyor bir bakalım...

Kuzeyinde savaş (Ukrayna), güneyinde savaş (Suriye-Gazze) doğusunda yine savaş. (İran-İsrail-Amerika / Ermeni-Azeri) olan bir ülke. Bu merkez ülke bütün bu sıcak çatışma bölgelerinin ortasında bir istikrar adası. Bütün çevresi çatışma ve istikrarsızlık üretirken Anadolu yarımadası bilhassa güneyindeki ve doğusundaki savaşların olumsuz etkilerini kompanse ediyor, bu anlamda sadece bölgesel değil Avrupa özelinde kıtasal güvenlik de üretiyor.

AB’nin bundan önceki Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Komiseri Joseph Borrell’in bir konuşmasında söylediği şeydi:

“Avrupa’nın güvenliği iki ülkeyle kurulacak doğru ilişkiye bağlıdır. O ülkeler Rusya ve Türkiye’dir.”

Bu, öyle durup dururken söylenmiş bir söz değildir. Ama gelin görün ki, Avrupa’daki stratejik körlük ve zihinlerindeki tarihi bagajlar Türkiye ile o ‘doğru ilişkiyi’ kurmalarına imkan vermiyor. Bu imkanı kullanamadıkları için stratejik güvenlik kaygıları yaşamaya devam ediyorlar.

Savunma sanayii, enerji koridorları, lojistik ağlar ve bölgesel bağlantısallık alanlarında yükselen Türkiye profilidüşünüldüğünde; “Terörsüz Türkiye” vizyonunun küresel ekonomi ve jeopolitik dengeler açısından taşıdığı stratejik önemi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye’nin yukarıda belirttiğimiz “istikrar adası” durumu sadece kendisi için değil, çevresindeki bütün yakın havzalar için de hayati önemdedir. Düşünün bir kere, Avrupa’nın güvenliği Türkiye’siz düşünülemez. Türkiye’nin de bütün bu sorunların öteki bölgelere kolayca aktarıldığı bir ülke olduğunu bir an tasavvur edin. Böyle bir durum birinci derecede Avrupa için büyük bir güvenlik sorundur, başedemeyecekleri kadar büyük bir güvenlik sorunudur. Bunu gayet iyi biliyorlar. Joseph Borrell’in “Avrupa’nın güvenliği iki ülkeyle kurulacak doğru ilişkiye bağlıdır” derken, saydığı iki ülkeden birinin Türkiye olması boşuna değil.

Uzun yıllar güvenlik eksenli gündemlerle anılan Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da bugün kalkınma, yatırım, üretim ve bölgesel entegrasyon başlıklarının daha güçlü konuşulduğu görülüyor. Sizce bu dönüşüm kalıcı bir paradigma değişimine mi işaret ediyor?

Önce şunu belirtmek isterim: ‘Efendim güvenlik eksenli politikalarla bu sorun çözülemez’ şeklinde bir yaklaşım var. Bunu eksik, hatta yanıltıcı görüyorum. Doğrudur, güvenlik meselenin bir bütün olarak çözülmesinde tek başına yeterli olmaz, ama güvenlik

Yet from Istanbul, within a shorter distance than that domestic route, one can reach three different continents and seventeen different countries. This alone demonstrates Türkiye’s central role in physical and geographical terms. Now let us consider what is happening around this central country.

To its north, there is war (Ukraine). To its south, there is war (Syria and Gaza). To its east, there are also conflicts (Iran-Israel-United States and Armenia-Azerbaijan). Türkiye stands as an island of stability amid all these active conflict zones. While instability and conflict are generated throughout its surroundings, the Anatolian peninsula mitigates the adverse consequences of the wars to its south and east. In this sense, Türkiye produces not only regional stability but also continental security, particularly for Europe.

Former High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy, Josep Borrell, once remarked:

“Europe’s security depends on establishing the right relationship with two countries: Russia and Türkiye.”

This was not a statement made lightly. Yet Europe’s strategic blindness and the historical baggage it carries prevent it from establishing that “right relationship” with Türkiye. Because they have failed to take advantage of this opportunity, they continue to experience strategic security concerns.

Considering Türkiye’s rising profile in defense industries, energy corridors, logistics networks, and regional connectivity, how do you evaluate the strategic importance of the “Terror-Free Türkiye” vision in terms of the global economy and geopolitical balances?

The status of Türkiye as an “island of stability,” which I mentioned earlier, is of vital importance not only for itself but also for all surrounding regions. Consider this: Europe’s security cannot be conceived without Türkiye. Now imagine, even for a moment, that Türkiye became a country through which all these regional crises could easily spread to other regions. Such a scenario would represent a major security challenge for Europe—indeed, one far beyond Europe’s capacity to manage. European leaders understand this very well. When Josep Borrell stated that “Europe’s security depends on establishing the right relationship with two countries,” it was no coincidence that Türkiye was one of the two countries he named.

For many years, Eastern and Southeastern Anatolia were associated primarily with security concerns. Today, however, discussions increasingly focus on development, investment, production, and regional integration. Do you see this transformation as evidence of a permanent paradigm shift?

First, I would like to address a common argument: “There is a view that security-oriented policies alone cannot solve this problem.” I consider this perspective incomplete and, in some respects, misleading. It is true that security alone is not sufficient to resolve the issue in its entirety. However, without security,

temin edilmeden hiçbir şey de yapılamaz. Güvenlik her şeyin başıdır. Önce güvenlik olacak. Zaten bu sağlanabildiği için son dönemde öteki aşamalara geçilebildi veya geçilebiliyor.

Sorunun en acı yönlerini oradaki insanlar yaşadı. Öteki bölgeler daha çok ekonomik ve sosyal boyutlarıyla yaşadı. Ama Doğu ve Güneydoğu'daki insanımız can korkusuyla yaşadı bütün o uzun terör yıllarını. Olağanüstü hal uygulamaları uzun yıllar sürdü. Bölge halkı örgüt baskısıyla devlet gücü arasında sıkıştı. Örgüt o insanların çocuklarını alıp dağa götürdü. Bununla da sınırlı kalmadı çektikleri sıkıntılar, şehirlerin ekonomik hayatı durdu, yol güvenliği kalmadı, köylerin boşaltılması, yayla yasaklarına köylüler perişan oldu. Doğu'daki bu sorun bütün yansımalarıyla batıdaki şehirlere de taşındı.

Günümüzde şehirlerin yalnızca yerel hizmet sunan yapılar değil, aynı zamanda toplumsal dayanıklılık ve sosyal uyum üreten stratejik aktörler haline geldiği ifade ediliyor. Yerel yönetimlerin "Terörsüz Türkiye" vizyonundaki rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Terörsüz Türkiye ile belediyeler arasındaki bağa geçmeden önce hazır yerel yönetimlerle ilgili bir platform bulmuşken içimde bir ukde olan bir durumu paylaşmak isterim. Şehircilik, Türkiye'nin yaralarından biridir. Konunun uzmanı veya konuyu yakından takip eden bir gazeteci değilim, ama şehirlerimizin hali ortada. Planlama hayatın büyük bir zorunluluğu ama maalesef bizde vatandaş da merkezi ve yerel yöneticiler de planlama kavramından nasipsiz. Amerikalıların bir sözü var: "Planlama her şeydir. Tek bir plan ise hiçbir şeydir" derler. Bizim yöneticilerimiz "planlama" yapmıyor, "plan" yapıyor. Sonuçlarını da görüyoruz. Benim memleketim Trabzon da dahil olmak üzere bir Gaziantep, vaktiyle 'yeşil' olan bir Bursa, bir Diyarbakır gibi kadim şehirlerin haline bakar mısınız!... Bizim gibi medeniyet kurmuş bir milletin çocukları için utanç verici manzaralar. Hiçbir şeyi planlayamadığımız gibi en önemli yaşam alanımız şehirlerimizi de planlayamadık, biz şehirlerimizde yaşamıyoruz, sadece nefes alıp veriyoruz. Onu da ne kadar yapabilirsek. Kimse kusura bakmasın, yeşile bu kadar hadi düşman demeyelim ama mesafeli duran bir akılla yürüyemeyiz. Geri kalmış ülkelere gidiyorsunuz, her yer yeşil, sanayi memleketlerine gidiyorsunuz oralar da öyle. Kanaatim odur ki, siyaset bu yeşil alan işinde Türkiye'ye hizmet etmemiştir, darbe vurmuştur. Terörsüz Türkiye boyutuna gelince...

Belediyeler mâlûmunuz halkın kamu otoritesiyle veya

nothing else can be achieved. Security is the foundation of everything. First, security must be established. The reason we have been able to move to the next stages in recent years is precisely because this prerequisite has been fulfilled.

The people who experienced the harshest consequences of the problem were those living in the region itself. Other parts of the country felt its economic and social effects, but the people of Eastern and Southeastern Anatolia lived for decades under the fear of violence. States of emergency remained in force for many years. Local communities were caught between the pressure of the organization and the authority of the state. The organization recruited young people and took them into the mountains. Nor did their hardships end there. Economic life in the cities stagnated. Road security disappeared. The evacuation of villages and restrictions on access to highland pastures caused immense hardship for rural populations. The consequences of this problem were not confined to the East; they spread throughout the country and affected western cities as well.

It is often stated that cities today are not merely providers of local services but have also become strategic actors that foster social resilience and social cohesion. How do you evaluate the role of local governments within the "Terror-Free Türkiye" vision?

Before addressing the relationship between a Terror-Free Türkiye and municipalities, I would like to share a concern that has long remained with me, particularly since we are discussing local governments. Urban planning is one of Türkiye's unresolved challenges. I am neither an urban planning expert nor a journalist who specializes in this field, but the condition of our cities is evident. Planning is an essential requirement of life. Unfortunately, both citizens and public officials whether at the central or local level have often failed to fully embrace the culture of planning. There is an American saying: "Planning is everything. A single plan is nothing." Our administrators often produce "plans," but they do not truly engage in "planning." The results are visible before us. Just look at the condition of our historic cities Gaziantep, Bursa, once renowned for its greenery, Diyarbakır, and even my hometown of Trabzon. For the descendants of a civilization-building nation, these are painful and, frankly, embarrassing sights. Just as we have failed to plan many aspects of our development, we have also failed to properly plan our cities the most important spaces of our daily lives. We do not truly live in our cities; we merely survive within them. And even that is becoming increasingly difficult. Without offending anyone, I must say that we cannot move forward with a mindset that is, if not hostile, then certainly distant toward green spaces. You visit developing countries and see greenery everywhere. You visit industrialized countries and find the same. In my opinion, politics has not served Türkiye well in this regard; rather, it has often hindered progress. As for the Terror-Free Türkiye dimension, municipalities are, as we know, the first and perhaps most important point of contact between citizens and public authority or politics.

In this sphere, two concepts stand out: representation and

siyasetle yüzyüze geldiği ilk belki en önemli alan. Burada "temsil" ve "hizmet" öne çıkıyor. Türkiye'nin 'Kürt sorunu'nu çözüm sürecinde belediyeler temsil alanında ilk ve en önemli adımların atıldığı yerler oldu. Temsil kanallarının açılış sürecinin mahalli idarelerle başladığını söyleyebiliriz. Bu çok önemliydi... Maalesef bu imkanın doğru değerlendirildiğini söyleyemeyeceğim. İşin temsil boyutunun geçilmesinden sonra 'hizmet' aşamasında son derece başarısız bir performans gördük. Bölge halkı bu siyasi hareketin belediyelerinden arzuladığı ölçülerde hizmet alamadı, makamın siyasi amaçlarla istismar edildiğini, hatta yer yer belediye kaynaklarının örgüte aktarıldığını gördük. Kayyım uygulamaları da böyle başladı. Sorun çözüm yoluna girdikçe bu alanda da ayakların suya ereceğini, bölge halkının hem temsil hem de hizmet alanında daha tatminkar imkanlara kavuşacağını düşünüyorum.

Uzun yıllardır Türkiye'nin siyasi ve bölgesel dönüşüm süreçlerini yakından takip eden bir gazeteci olarak; mevcut dönemde sizi en fazla umutlandıran gelişme nedir? Buna karşılık, dikkatle yönetilmesi gerektiğini düşündüğünüz temel risk alanlarını nasıl okumak gerekiyor?

Benim umutlandıran şey başta gençler olmak üzere insanımızın özgüven sorununu aşmış olmasıdır. Öteki ülkelere bir 'aşâğılık kompleksi' ile bakmıyoruz artık. Ben Türkiye'ye, ülkenin iç ve dış siyasetine hep tarihsel perspektiften bakarım. Hani derler ya, tarih bir dikiz

service delivery. During Türkiye's efforts to address what has been called the "Kurdish issue," municipalities became the first and most important venues where representation channels were opened. One could even say that the process of expanding political representation began through local administrations. This was extremely important. Unfortunately, I cannot say that this opportunity was utilized properly. After the representation dimension was established, the service delivery dimension proved highly disappointing. The people of the region did not receive the quality of municipal services they expected from this political movement's municipalities. Instead, many witnessed public offices being used for political purposes and, in some cases, municipal resources allegedly being diverted to support the organization. The appointment of trustees (kayyım) emerged within this context. As the broader issue moves closer to resolution, I believe people in the region will gain access to more satisfactory opportunities in both representation and public service delivery.

As a journalist who has closely followed Türkiye's political and regional transformation processes for many years, what development gives you the greatest hope today? Conversely, how should we understand the principal risk areas that require careful management?

What gives me hope is that our people especially our younger generations have largely overcome their crisis of self-confidence. We no longer look at other countries through a lens of inferiority. I have always viewed Türkiye, its domestic politics, and its foreign policy through a historical perspective.

aynasıdır. Zaman zaman oraya göz atmadan sağlıklı, kazasız belasız ilerlemeniz mümkün olmaz. Türkiye, Cumhuriyetin ilan edildiği yıllarda nüfusu 13 milyon. Bu nüfusun yüzde 90'ından fazlası köylerde yaşıyor, savaşlarda eridiği için erkek nüfusun neredeyse eridiği bir ülke. Cumhuriyeti kuranlar neredeyse sıfırdan başladılar desek yeridir. Cumhuriyetin ilk yüzyılı geride kaldığında ise Türkiye dünyanın ilk 20 ülkesinden biridir. Bazı kategorilerde ilk ondadır. Çok daha rasyonel bir yönetimle çok daha iyi bir noktada da olabilirdik. Bu da gelecek kuşakların üzerindeki bir sorumluluktur.

Türkiye bugün 'bölgesel güç' kimliğinin ötesine geçmekte olan fiilen "bölge üstü" bir güçtür. Ulus devlet kimliği yerleşmiş, iç barışını temin çoktan temin etmiş, üreten bir ekonomidir. Petrol ve doğal gaz gibi fosil kaynaklara sahip olmadığı halde insan yetiştirmiş, kendi gücü üzerinden üreten bir ekonomiyi kurabilmiştir. O sebeple diyorum, son yıllarda özellikle önemsedğim şey, insanlarımızda yükselen ve derinleşen özgüven hali. Bunu siyasetin günlük hayhuyundan, gündelik polemiklerinden veya şu parti bu parti tartışmalarından bağımsız olarak söylüyorum. Millet'in hiçbir kesiminde bir aşağılık kompleksi yok artık. Uzun yıllar Batı karşısında nasıl diyeyim bir eziklik hali vardı, artık yok. Bunun aşılmış olduğunu görüyorum.

Türkiye'nin küresel ölçekte yükselen kurumları, şirketleri, insanları var. Size bir örnek vereyim. ASELSAN'da bugün 10 bin mühendis çalışıyor. 2025 senesinde ilk kez net pozitif beyin göçü oldu. Avrupa'da ve Amerika'da çalışmakta olan bin 500 mühendis Türkiye'ye dönüp ASELSAN'da çalışmak için başvurdu. Bunların

As the saying goes, history is a rear-view mirror. Without occasionally looking into that mirror, it is impossible to move forward safely and wisely. When the Republic was founded, Türkiye had a population of approximately 13 million people. More than 90 percent lived in villages. The country had been exhausted by successive wars, and much of its male population had been lost. It would not be an exaggeration to say that the founders of the Republic started almost from zero. Yet by the end of its first century, Türkiye had become one of the world's twenty largest countries and ranked among the top ten in certain categories.

Today, Türkiye has moved beyond the identity of a regional power and has effectively become a supra-regional power. It is a nation-state with an established identity, a country that has long secured its internal peace, and an economy capable of producing and competing. Despite lacking major fossil fuel resources such as oil and natural gas, Türkiye has invested in human capital and built a productive economy based on its own capabilities. That is why I place particular importance on the growing and deepening self-confidence of our people. I say this independently of daily political debates, partisan disputes, or short-term controversies. There is no longer a widespread inferiority complex within any segment of society. For many years, there was a sense of inadequacy when compared with the West. Today, I no longer observe that sentiment.

Türkiye now has institutions, companies, and individuals that are achieving global success. Let me offer one example. Today, ASELSAN employs approximately 10,000 engineers. In 2025, Türkiye experienced a positive net brain gain for the first time. Around 1,500 engineers working in Europe and the United States applied to return and work at ASELSAN. Of

içinden ASELSAN 137'sini seçerek işe başlattı. Belki daha önemli bir bilgi şu: "Avrupa'da aynı sektörde çalışan rakip şirketlerin personeline yaş ortalaması 50, ASELSAN'ın 33. Bu hayati bir veridir, bu alanda Türkiye'nin geleceğinin ne kadar parlak olduğunu gösteriyor. Küresel alanda yüksek performans gösteren daha pek çok şirketi var Türkiye'nin.

Siyaset ayak bağı olmayıp ön açıcı olduğunda Türkiye'yi tutmak mümkün olmuyor. Bunu dünya da görüyor. Bana bugün hükümeti eleştir deseniz sayfalar dolusu eleştirecek malzemem var, muhalefeti de aynı şekilde. Ama iktidar muhalefet, devlet, millet, ekonomi, dış siyasete bir bütün olarak ülke performansına bakılmalıdır. Velhasıl gündelik siyaset ve politikardan bağımsız olarak söylenecek büyük hakikat şudur: Türkiye, tarihi arka planıyla nüfus yapısıyla, ekonomik dinamizmiyle enerjisi yüksek bir ülkedir. Risk alanı nedir diye sordunuz. Ben "risk alanı" olarak görmüyorum, ama eksik gördüğüm, yanlış bulduğum, "iç cepheyi" zayıflatan bir faktör olarak gördüğüm bir konu var: Yakın tarihe bakışımızdaki derin farklılıklar. Tarihi, ideolojik duruşların bir tahkim aracı olarak kullanmak, bunu da tarihi çarpıtarak yapmak, daha vahimi bunu bile bile yapmak, işte bu çok tehlikelidir. Türkiye bu hastalıktan kurtulmalıdır.

Tarihe bakışımız "kokuşlar" üzerinden anlatılıyor, oysa 'devamlılık' fikri üzerinden anlatılmalıdır. Tarihi hakikat de budur zaten. Kimsenin tarihi çarpıtarak, eksilterek, yanlış yorumlayarak toplumsal fay hatlarıyla oynamasına müsaade edilmemelidir. Resmî tarih anlatısını bırakalım, tamam doğrudur ama tarihi çarpıtmak suretiyle ideolojimizin emrine de vermeyelim. Bilhassa 93 Harbi'nden bu yana akan tarihi doğru okumalı doğru anlatmalıyız. Sultan Hamid'e de İttihat ve Terakki'nin on yılına da Mustafa Kemal Paşa'ya devamlılık fikriyle ve kimseye haksızlık etmeden bakabilmeyi öğrenmeliyiz. Tarih alanı bütün mecralarda cehaletten arındırılmalıdır.

Bir gazeteci olarak sahadaki toplumsal değişimi uzun yıllardır gözlemliyorsunuz. Sizce Diyarbakır Anneleri hareketi, Türkiye'de sessiz çoğunluğun teröre karşı ortak vicdanını görünür kılan tarihi bir eşik oldu mu? Bu durumun, sosyolojik zemininin dönüşümüne dair önemli bir kırılma noktası oluşturduğunu söylemek mümkün mü?

Kırılma anı diyemeyi belki, ama önemlidir. Ben Diyarbakır annelerinin de Cumartesi annelerinin çocuklarının, yarınlarının âkibetini muhataplarından sormasını, seslerini yükseltmelerini önemsedim, önemsiyorum. Demirel, 'konuşan Türkiye' derdi. Türkiye konuşuyor, tartışıyor. Soru soruyor. Bazen yanlış gündemleri konuşuyor olsa da, konuşmak

those applicants, 137 were selected and hired. Perhaps an even more significant statistic is this: The average age of employees in competing European companies within the same sector is around 50, while the average age at ASELSAN is 33. This is a critical indicator. It demonstrates just how promising Türkiye's future is in this field. ASELSAN is not alone. Türkiye has many companies that perform exceptionally well at the global level.

When politics serves as an enabler rather than a burden, it becomes very difficult to hold Türkiye back. The world sees this reality as well. If you asked me to criticize the government today, I could fill pages with criticism. I could do the same regarding the opposition. However, governments, oppositions, state institutions, society, the economy, and foreign policy must all be evaluated together as components of overall national performance. The fundamental truth, independent of day-to-day politics, is this: Türkiye is a dynamic country with a strong historical background, a vibrant population structure, and considerable economic energy. You asked about risks. I do not necessarily view it as a risk, but I do see one issue as a weakness that undermines our internal cohesion: the profound differences in how we interpret recent history. Using history as a tool to reinforce ideological positions and doing so by distorting historical realities is extremely dangerous. Even worse is doing so knowingly. Türkiye must overcome this problem.

Our history is often narrated through the lens of ruptures and discontinuities. Instead, it should be understood through the concept of continuity. Indeed, this is what historical reality itself suggests. No one should be allowed to manipulate social fault lines by distorting, diminishing, or misrepresenting history. Let us move beyond rigid official narratives if necessary, but let us not distort history in order to place it in the service of ideology. We must accurately understand and explain the historical process that has unfolded since the Russo-Turkish War of 1877-78. We should learn to view Sultan Abdulhamid II, the decade of the Committee of Union and Progress, and Mustafa Kemal Atatürk through the lens of continuity, while doing justice to each of them. The field of history must be freed from ignorance in all arenas.

As a journalist, you have observed social change on the ground for many years. Do you believe that the Diyarbakır Mothers movement became a historic turning point that made the collective conscience of Türkiye's silent majority against terrorism visible? Can it be considered a significant milestone in the transformation of the country's sociological landscape?

I would not necessarily describe it as a turning point, but it is undoubtedly significant. I have always considered it important and continue to do so that both the Diyarbakır Mothers and the Saturday Mothers have raised their voices and sought answers from those they hold responsible regarding the fate of their children and their future. Süleyman Demirel used to speak of a "talking Türkiye." Türkiye speaks, debates, and asks questions. Even when it discusses

tartışmak iyidir. “Ceberrut devlet” zihniyetinin Türkiye'nin geleceğinde bir yeri yoktur. Türkiye oraları aştı. Millet vicdanı Türkiye’de temel belirleyicidir. Kişilerle kaim bir devlet olmaktan çoktan çıktık.

“Terörsüz Türkiye” hedefi doğrultusunda yürütülen yeni süreçte, güvenlik, demokratikleşme ve toplumsal bütünleşme arasında nasıl bir denge kurulmalıdır? Bu süreç ilerlerken Türkiye'nin üniter devlet yapısı ve millî egemenlik anlayışı açısından dikkat edilmesi gereken temel hassasiyetler nelerdir?

Devlet Bey, “Kürt sorunu” veya “terör sorunu” her nasıl ifade ediyorsanız, bunun çözümünün Türkiye'nin önünü açacağını, ayağında prangaları çıkartacağını düşünüyor. Haklıdır. Mesele bunun nasıl temin edileceği. Devlet Bey'in mesajları dikkatle okunursa esasen orada 'Öcalan koordinatör olsun' demediği görülür. Ancak koordinatörlük çatısı içinde bir görev almalı diyor. Bunun anlamı şudur: Devlet Bahçeli Abdullah Öcalan'ın 'terörsüz Türkiye' sürecinde daha görünür olmasında fayda görüyor. Öcalan'ın bu son süreçteki yaklaşımlarını genel olarak olumlu gördüğünü

the wrong issues at times, the act of speaking and debating is itself valuable. The mentality of the “overbearing state” has no place in Türkiye's future. Türkiye has moved beyond that stage. The conscience of the nation is now the primary determinant in Türkiye. We long ago ceased to be a state defined solely by individuals.

In the new process being pursued under the objective of a “Terror-Free Türkiye,” how should the balance between security, democratization, and social integration be established? As this process advances, what are the key sensitivities that must be observed with regard to Türkiye's unitary state structure and understanding of national sovereignty?

Mr. Bahçeli believes that resolving what is referred to as either the “Kurdish issue” or the “terrorism issue”—however one chooses to define it—will remove the shackles from Türkiye and open new opportunities for the country. In this assessment, he is correct. The real question is how this objective can be achieved. If one carefully examines Mr. Bahçeli's statements, it becomes clear that he is not saying, “Let Öcalan become the coordinator.” Rather, he argues that Öcalan should assume a role within a broader coordination framework. What this essentially means is that Devlet Bahçeli sees value in Abdullah Öcalan playing a more visible role within the “Terror-Free Türkiye” process. We understand that he generally views Öcalan's approach

anlıyoruz. Bunun devam etmesi için de de Öcalan'ın örgüt üzerindeki etkisinin devam etmesini istiyor. Daha etkin, daha görünür olması yönündeki çabası bundan. Tabii, bu yaklaşım doğru mudur değil midir tartışılır. Ben Abdullah Öcalan 'ın 1993'ten sonraki temel çizgisinde önemli bir değişiklik görmüyorum. Bu son süreçte bile İmralı'daki pek çok görüşmede, 'demokratik Cumhuriyet' ana söyleminin arkasında zihnindeki 'çözüm' ün esasen bir egemenlik paylaşımı olduğunu gösterdi. Türkiye'de 'iki halkın' olduğunu, ülkenin demokratikleşmesi için 'Anayasaya 'Kürt'ün girmesi gerektiğini' söylemesi bu egemenlik paylaşımı talebinin tezâhürleriydi.

Türkiye Cumhuriyeti, etnik ya da mezhebi temelde kurulmuş bir devlet değil. Türkiye Cumhuriyeti dünyada bugün de geçerli olan medeni esaslar üzerinde kurulmuş bir 'Ulus Devlet' tir. Bu sebeple, 'egemenlik paylaşımı'nı bırakın ifade etmeyi, imâ bile edecek hiçbir formülasyonu millet kabul etmeyecektir.

Velhasıl Öcalan'ın Türkiye'nin demokratikleşmesinden anladığı şey biraz sorunlu. Bu yeni sürecin zayıf halkası da burada. Süreç başarıya ulaşacaksa Öcalan'ın bu konuda ayaklarının yere basması şart. Bu çerçevede ona yanlış anlayacağı veya yanlış yorumlayacağı mesajları da vermemek lazım.

during this latest phase positively. He also appears to believe that, in order for the process to continue successfully, Öcalan's influence over the organization must remain intact. His efforts to make Öcalan more active and visible stem from this consideration. Of course, whether this approach is correct or not remains open to debate. Personally, I do not see any significant change in Abdullah Öcalan's fundamental political line since 1993. Even during this latest process, many of the discussions held in İmralı suggested that behind the rhetoric of a “democratic republic,” the solution envisioned by Öcalan essentially involves a form of sovereignty-sharing. His assertions that there are “two peoples” in Türkiye and that “the term ‘Kurd’ should be incorporated into the Constitution” as part of democratization efforts are manifestations of this demand for shared sovereignty.

The Republic of Türkiye was not founded on an ethnic or sectarian basis. Rather, it is a nation-state established upon the civic principles that continue to be recognized and practiced throughout the world today. For this reason, the Turkish people would never accept any formulation that implies let alone explicitly advocates a sharing of sovereignty.

In short, Öcalan's understanding of Türkiye's democratization remains problematic in certain respects. This constitutes the weakest link of the current process. If the process is to succeed, Öcalan must adopt a more realistic and grounded position on this issue. Within this framework, it is also important not to send messages that could be misunderstood or misinterpreted by him.

PEKİN'DE YENİ GÜÇ DENGESİ: ABD-ÇİN REKABETİNİN KÜRESEL ETKİLERİ

Dr. Barış ADIBELLİ
Uluslararası İlişkiler Uzmanı

Küresel güç dengelerinin yeniden tanımlandığı, ekonomik rekabetin diplomatik mücadelelerle iç içe geçtiği yeni dünya düzeninde; Washington ile Pekin arasında şekillenen stratejik gerilim, artık yalnızca iki ülkenin değil, tüm uluslararası sistemin geleceğini belirleyen temel dinamiklerden biri haline geliyor. Donald Trump'ın Pekin ziyareti de bu çerçevede, klasik bir diplomatik temasın çok ötesinde; enerji güvenliğinden ticaret savaşlarına, Tayvan krizinden çok kutuplu dünya düzenine kadar uzanan geniş bir jeopolitik dönüşümün yeni kırılma noktası olarak değerlendiriliyor. Dr. Barış ADIBELLİ'nin dikkat çekici analizleriyle şekillenen bu kapsamlı değerlendirme, ABD-Çin rekabetinin küresel sistem üzerindeki etkilerini; güç mücadelesi, diplomatik denge arayışları ve değişen uluslararası düzen perspektifinden ele alıyor.

A NEW BALANCE OF POWER IN BEIJING: THE GLOBAL IMPLICATIONS OF US-CHINA RIVALRY

Dr. Barış ADIBELLİ
International Relations Expert

In a new world order where global power balances are being redefined and economic competition is increasingly intertwined with diplomatic struggles, the strategic tension taking shape between Washington and Beijing has become one of the key dynamics shaping not only the future of the two countries but also that of the entire international system. Within this context, Donald Trump's visit to Beijing is viewed as far more than a conventional diplomatic engagement. It represents a new turning point in a broader geopolitical transformation that extends from energy security and trade wars to the Taiwan crisis and the emergence of a multipolar world order. This comprehensive assessment, informed by the insightful analyses of Dr. Barış ADIBELLİ, examines the impact of U.S.-China competition on the global system through the lenses of power rivalry, the search for diplomatic balance, and the evolving international order.

Küresel Satrançta Yeni Hamle...

Donald Trump'ın Çin ziyareti, yalnızca iki ülke arasındaki ilişkiler açısından değil, aynı zamanda küresel güç dengelerinin geleceği bakımından da son derece kritik bir gelişme olarak değerlendiriliyor. Haftanın en önemli uluslararası gündem maddesi haline gelen bu ziyaret, dünya kamuoyu tarafından dikkatle takip edilirken; görüşmelerin sonuçlarının önümüzdeki dönemde küresel ekonomi, enerji güvenliği, jeopolitik rekabet ve diplomatik ilişkiler üzerinde doğrudan etkili olacağı öngörülmüyor.

Trump'ın dış politika anlayışı başından itibaren "havuç ve sopa" stratejisi üzerine inşa edilmiş durumda. Siyah ile beyaz arasında bir gri alan bırakmayan bu yaklaşım, baskın liderlik anlayışı ve yüksek ego ekseninde şekilleniyor. Ancak 21. yüzyıl dünyası artık çok kutuplu bir sisteme dönüşmüş durumda. Dolayısıyla tek bir küresel gücün dünyaya yön verdiği eski düzenin sürdürülebilirliği giderek daha fazla tartışma konusu haline geliyor.

Trump ise zaman zaman 19. yüzyılın emperyal refleksleriyle, zaman zaman da 20. yüzyılın Soğuk Savaş mantığıyla hareket eden bir lider görüntüsü çiziyor. ABD'yi adeta bir Hollywood projesi gibi kurgulayan bu anlayış, Rusya'dan Avrupa Birliği'ne, Çin'den İran'a kadar birçok aktöre karşı sert güç unsurlarıyla sonuç alınabileceğine inanıyor. Göreve geldikten sonra Ukrayna konusunda Rusya'ya taviz veren, Çin'e karşı tarife savaşı başlatan, Avrupa Birliği'ni güvenlik şemsiyesinin dışına itmeye çalışan ve küresel ticaret düzenini yeniden şekillendirmeye yönelik politikaları da bu yaklaşımın bir sonucu olarak değerlendiriliyor.

A New Move on the Global Chessboard...

Donald Trump's visit to China is being regarded as a highly significant development not only in terms of bilateral relations between the two countries, but also with respect to the future of global power dynamics. As one of the most important international developments of the week, the visit has been closely followed by the global public, with the outcomes of the meetings expected to have direct implications for the global economy, energy security, geopolitical competition, and diplomatic relations in the period ahead.

Trump's foreign policy approach has, from the outset, been built upon a strategy of "carrots and sticks." Leaving little room for nuance between black and white, this approach is shaped by a dominant leadership style and a strong sense of personal authority. However, the world of the 21st century has increasingly evolved into a multipolar system. As a result, the sustainability of the old order, in which a single global power dictated international affairs, is becoming ever more contested.

At times, Trump appears to operate with the imperial instincts of the 19th century and, at other times, with the strategic logic of the Cold War era. This vision, which often treats the United States almost as a grand geopolitical project, is founded on the belief that hard power can effectively influence a wide range of actors from Russia and the European Union to China and Iran. His policies following his return to office including concessions to Russia over Ukraine, the initiation of a tariff war against China, efforts to push the European Union outside the U.S. security umbrella, and attempts to reshape the global trading system are widely viewed as reflections of this mindset.

Ancak son bir yılda yaşanan gelişmeler, Trump'ın dış politika yöntemlerinin her zaman sonuç üretmediğini ortaya koydu. Maksimum bir haftalık operasyon olarak öngörülen İran müdahalesi, bugün Hürmüz Boğazı'nın kapatıldığı ve küresel enerji güvenliğini tehdit eden uzun soluklu bir jeopolitik krize dönüşmüş durumda. Trump'ın ne askeri baskısı ne de diplomatik vaatleri İran'ı geri adım atmaya ikna edebildi.

Aynı şekilde dünya güçlerinin de bu savaşa açık şekilde dahil olmaması, Washington açısından önemli bir yalnızlık görüntüsü oluşturdu. Bu tablo, Trump'ın Amerikan iç siyasetinde de ciddi şekilde sıkışmasına neden oldu. Bugün Trump'ın yalnızca dış politikada değil, aynı zamanda ABD iç siyasetinde de büyük bir mücadele verdiği görülüyor.

Çin'e karşı başlatılan "Tarife Savaşı"nda ise Trump'ın daha ilk aşamada beklediği sonucu alamadığı değerlendiriliyor. Özellikle Çin'in ekonomik dayanıklılığı ve alternatif ticaret ağları geliştirme kapasitesi, Washington'un baskı araçlarının etkisini sınırladı. Bu nedenle Trump, geçtiğimiz aylarda Güney Kore'nin Busan kentinde Xi Jinping ile gerçekleştirdiği görüşmede, Çin ile ilişkileri yeniden dengelemek adına Pekin ziyaretinin zeminini oluşturdu. İran savaşı nedeniyle ertelenen ziyaret, 14-16 Mayıs tarihlerinde gerçekleşti.

Yet developments over the past year have demonstrated that Trump's foreign policy methods do not always produce the intended outcomes. What was initially envisioned as a short military operation against Iran has evolved into a prolonged geopolitical crisis threatening global energy security, particularly with the closure of the Strait of Hormuz. Neither military pressure nor diplomatic incentives have succeeded in persuading Iran to change course.

At the same time, the reluctance of other major powers to become directly involved has contributed to a perception of strategic isolation for Washington. This situation has further intensified political pressures on Trump domestically, where he now faces significant challenges alongside those on the international stage.

Similarly, in the "Tariff War" launched against China, Trump appears not to have achieved the outcomes he anticipated. China's economic resilience and its ability to develop alternative trade networks have limited the effectiveness of Washington's pressure mechanisms. Consequently, Trump's meeting with Xi Jinping in Busan, South Korea, in recent months laid the groundwork for a renewed effort to rebalance relations with Beijing. Originally postponed due to the conflict involving Iran, the visit eventually took place between 14 and 16 May.

Pekin'deki görüşmelerin gündemi oldukça yoğun geçti. İran savaşı, Hürmüz Boğazı'nın kapalı olması, enerji güvenliği, Tayvan meselesi, ticari tarifeler, nadir toprak elementleri ve Asya-Pasifik güvenlik dengeleri masadaki temel başlıklar arasında yer aldı. Özellikle Çin tarafı, Trump yönetiminin Tayvan'a yönelik onayladığı 11 milyar dolarlık silah satışının iptal edilmesini talep etti. Bunun yanında Japonya Başbakanı Takaichi'nin yeniden silahlanma yönündeki politikaları ve Çin karşıtı söylemleri de Pekin tarafından ciddi bir tehdit olarak değerlendiriliyor. Xi Jinping'in, Trump'tan Japonya üzerindeki etkisini kullanarak bu süreci frenlemesini istediği ifade ediliyor.

Trump açısından ise yaklaşan 3 Kasım ara seçimleri büyük önem taşıyor. Amerikan ekonomisinin yaşadığı baskının azaltılması ve özellikle Çin pazarına bağımlı olan Amerikalı üreticilerin yeniden rahatlatılması Trump için hayati görülüyor. Çin'in özellikle soya fasulyesi alımlarını durdurması, Trump'a destek veren Amerikan çiftçileri üzerinde ciddi ekonomik baskı oluşturmuş durumda. Bu nedenle Trump'ın Pekin ziyaretinde ekonomik normalleşmeye dönük mesajlar vermesi dikkat çekti.

Trump'ın Çin'e giderken elindeki en önemli kozlardan biri enerji ve stratejik kaynaklar oldu. Washington'un, Çin'e enerji akışının kesintisiz sürmesini garanti etmesi karşılığında Pekin'den de nadir toprak elementlerinin ABD'ye ihracatını sürdürmesini istediği ifade ediliyor. Ancak Çin yönetimi, perde arkasındaki pazarlıklardan ziyade daha şeffaf ve "kazan-kazan" esasına dayalı ilişkileri savunduğunu vurguluyor.

The agenda in Beijing was extensive. Discussions focused on the Iran conflict, the closure of the Strait of Hormuz, energy security, the Taiwan issue, trade tariffs, rare earth elements, and security dynamics in the Asia-Pacific region. China, in particular, called for the cancellation of the Trump administration's approved USD 11 billion arms sale to Taiwan. Beijing also expressed concern regarding Japanese Prime Minister Sanae Takaichi's rearmament policies and increasingly assertive rhetoric toward China. Reports suggest that Xi Jinping urged Trump to use Washington's influence to moderate Japan's current trajectory.

For Trump, the approaching midterm elections scheduled for 3 November are of critical importance. Reducing economic pressures within the United States and providing relief to American producers dependent on the Chinese market are considered key political priorities. China's suspension of soybean purchases has placed significant strain on American farmers, many of whom constitute a core part of Trump's political base. Consequently, Trump's messages during the Beijing visit emphasizing economic normalization attracted considerable attention.

One of Trump's principal bargaining tools during the visit was energy and strategic resources. Washington reportedly sought assurances that China would continue exporting rare earth elements to the United States in exchange for guarantees regarding the uninterrupted flow of energy supplies to China. However, Chinese officials emphasized their preference for transparent and mutually beneficial relations based on a "win-win" framework rather than behind-the-scenes bargaining.

Pekin'de dikkat çeken bir diğer unsur ise Trump'ın ziyaret öncesindeki sert ve agresif söylemlerine rağmen, görüşmeler sırasında oldukça kontrollü ve temkinli bir görüntü sergilemesi oldu. Xi Jinping ile gerçekleştirdiği görüşmede daha önceki alışılmış baskın tavırlarını ortaya koyamaması uluslararası basında geniş yankı buldu.

Özellikle Trump'ın Xi Jinping ile tokalaşırken onu kendisine doğru çekmeye çalışması ancak Xi'nin diplomatik mesafeyi koruması sembolik açıdan dikkat çekici bulundu. Çinli yetkililer, protokol açısından yalnızca el sıkışmanın yeterli olduğunu belirtirken; Xi'nin Vladimir Putin ile kurduğu yakın ilişki örnek gösterildiğinde "Trump, Putin değil" cevabının verilmesi, Pekin'in Washington'a bakışını ortaya koyan önemli bir detay olarak değerlendirildi.

Pekin sokaklarında ise bambaşka bir atmosfer hakimdi. Dünya medyası Trump-Xi zirvesine odaklanmış olsa da sokaktaki Çinlilerin gündeminde sıcak hava, trafik yoğunluğu ve günlük yaşam vardı. Hatta birçok Çinli, Trump'ın Pekin'e davet edilmediğini, aksine Çin tarafından çağrıldığını düşünüyor. Bu bakış açısı bile Çin toplumunun mevcut küresel güç dengesine nasıl baktığını göstermesi açısından dikkat çekiyor.

Another noteworthy aspect of the visit was Trump's markedly more restrained and cautious demeanor compared to his pre-visit rhetoric. International media highlighted his inability to display the dominant posture that has often characterized his previous encounters with foreign leaders. Particular attention was paid to the symbolism surrounding his handshake with Xi Jinping.

While Trump reportedly attempted to pull Xi toward him, the Chinese leader maintained a measured diplomatic distance. Chinese officials reiterated that a simple handshake was sufficient from a protocol perspective, and when comparisons were drawn with Xi's notably warm interactions with Vladimir Putin, the response reportedly given was: "Trump is not Putin." This remark was widely interpreted as reflecting Beijing's broader view of Washington.

Meanwhile, the atmosphere on the streets of Beijing contrasted sharply with the global attention focused on the summit. While international media concentrated on the Trump-Xi meetings, many local residents appeared more concerned with daily matters such as weather conditions, traffic, and routine life. Some even believed that Trump had not been invited by Beijing but had instead been called to China. This perception offers an interesting insight into how segments of Chinese society view the current balance of global power.

Görüşmelerde ticari ilişkiler konusunda belirli ilerlemeler sağlandığı ifade edilse de Tayvan meselesi halen çözümsüzlüğünü koruyor. Çin tarafı, Tayvan konusunda gerekirse savaşmaktan çekinmeyeceğini açık şekilde ortaya koyarken; ABD Dışişleri Bakanı Rubio ise Washington'un Tayvan politikasında bir değişiklik olmadığını vurguluyor. İran ve Hürmüz Boğazı konusu da görüşmelerde önemli yer tuttu ancak Çin'in İran'ı Hürmüz Boğazı'nı açmaya ikna edip etmeyeceği belirsizliğini sürdürüyor. Çin ise buna karşılık ABD'den Japonya'nın silahlanma sürecini frenlemesini talep ediyor.

Sonuç olarak Pekin görüşmeleri, yalnızca iki ülke arasındaki ilişkiler açısından değil, küresel sistemin geleceği bakımından da önemli mesajlar verdi. En dikkat çekici gelişmelerden biri, ABD'nin artık Çin'i kendisine denk bir büyük güç olarak kabul etmeye başlaması oldu. Xi Jinping'in "Çin ve ABD dünyanın iki büyük ekonomik gücüdür" açıklaması, bu yeni güç dengesinin açık bir ifadesi olarak değerlendiriliyor. Bugüne kadar Washington'un Çin'i eşit bir güç olarak görmek istememesi, küresel sistemdeki en büyük kırılmalardan biriydi.

Trump'ın Pekin'de daha kontrollü, daha diplomatik ve ilk kez "devlet adamı" görüntüsü veren bir dil kullanması ise dikkat çekici bulundu. Ziyaret boyunca alışılmış sert ve öngörülemez açıklamaların yapılmaması, Amerikan ekonomisindeki baskının ve yaklaşan seçim sürecinin Trump'ı daha temkinli davranmaya ittiği yorumlarına neden oldu.

Şimdi ise gözler Trump'ın Çin dönüşünde yapacağı açıklamalara çevrilmiş durumda. Daha önce gerçekleştirilen görüşmeler sonrasında uçakta yaptığı sert açıklamalar hatırlandığında, Trump'ın Washington'a döndükten sonra vereceği mesajların sürecin gerçek yönünü belirleyeceği değerlendiriliyor. Çünkü Pekin'de verilen diplomatik görüntünün kalıcı bir stratejik dönüşüme mi işaret ettiği, yoksa geçici bir siyasi zorunluluk mu olduğu sorusu halen uluslararası kamuoyunun en önemli gündem maddelerinden biri olmaya devam ediyor.

Although some progress was reportedly achieved regarding trade relations, the Taiwan issue remains unresolved. China has made it clear that it is prepared to defend its position on Taiwan if necessary, while U.S. Secretary of State Marco Rubio has reaffirmed that Washington's Taiwan policy remains unchanged. Iran and the Strait of Hormuz also featured prominently in discussions, though uncertainty persists regarding China's willingness or ability to persuade Iran to reopen the waterway. In return, Beijing continues to seek U.S. support in curbing Japan's military expansion.

Ultimately, the Beijing meetings delivered important signals not only for bilateral relations but also for the future of the international system. One of the most significant developments was the growing perception that the United States is beginning to acknowledge China as a peer global power. Xi Jinping's statement that "China and the United States are the world's two major economic powers" was widely interpreted as an explicit recognition of this evolving balance. For years, Washington's reluctance to view China as an equal had been one of the defining tensions of the international order.

Trump's adoption of a more controlled, diplomatic, and statesmanlike tone throughout the visit also attracted considerable attention. The absence of his usual sharp and unpredictable rhetoric led many observers to conclude that domestic economic pressures and the upcoming electoral cycle are encouraging a more cautious approach.

Attention has now shifted to Trump's statements following his return to Washington. Given his history of making more confrontational remarks after high-level meetings, many analysts believe that his post-visit messaging will reveal the true direction of the process. The key question remains whether the diplomatic atmosphere witnessed in Beijing reflects a genuine strategic transformation or merely a temporary political necessity. For now, this uncertainty continues to be one of the most closely watched issues on the international agenda.

SAVAŞLAR, İKLİM KRİZİ VE YER DEĞİŞTİREN İNSANLIK

Hülya ALPER
WALD Akademi Direktörü

Dünya, uzun süredir alışık olduğu uluslararası düzenin sınırlarını zorlayan tarihi bir dönüşüm sürecinden geçiyor. Bir zamanlar ayrı başlıklar altında değerlendirilen savaşlar, ekonomik dalgalanmalar, iklim kaynaklı afetler, enerji güvenliği, gıda arzı ve göç hareketleri artık tek bir küresel denklemin parçaları haline gelmiş durumda. Bugün yaşanan gelişmeler, yalnızca devletler arasındaki güç mücadelesini değil, aynı zamanda insanlığın ortak geleceğini şekillendiren çok boyutlu bir dönüşümü de gözler önüne seriyor.

WARS, CLIMATE CRISIS AND A HUMANITY ON THE MOVE

Hülya ALPER
WALD Academy Director

The world is going through a historic period of transformation that is challenging the limits of the international order to which it has long been accustomed. Issues that were once evaluated under separate headings, wars, economic fluctuations, climate-induced disasters, energy security, food supply and migration movements, have now become parts of a single global equation. The developments taking place today reveal not only the struggle for power among states but also a multidimensional transformation that is shaping the common future of humanity.

Son yıllarda uluslararası gündemi belirleyen gelişmelere bakıldığında, dünyanın aynı anda birçok farklı kriz alanıyla karşı karşıya olduğu görülmektedir. Avrupa'nın doğusunda devam eden savaş, Orta Doğu'da derinleşen çatışmalar, Afrika'nın çeşitli bölgelerinde yaşanan istikrarsızlıklar ve Hint-Pasifik'te yükselen jeopolitik rekabet, küresel sistemin giderek daha kırılgan bir yapıya dönüştüğünü ortaya koymaktadır. Ancak bu gelişmeler yalnızca güvenlik politikaları açısından değerlendirilmemelidir. Çünkü modern çağın savaşları artık sadece cephelerde yaşanmamakta; enerji piyasalarından gıda fiyatlarına, ticaret koridorlarından yatırım kararlarına kadar geniş bir alanı doğrudan etkilemektedir.

Bugün herhangi bir bölgede yaşanan çatışmanın etkileri, binlerce kilometre uzaklıktaki toplumların günlük yaşamlarında hissedilebilmektedir. Enerji fiyatlarındaki artışlar, tedarik zincirlerinde yaşanan aksamalar, üretim maliyetlerinin yükselmesi ve küresel piyasalardaki belirsizlikler bunun en somut örnekleri arasında yer almaktadır. Küreselleşmenin derinleştiği bir çağda, krizlerin de küreselleştiği gerçeği artık daha net görülmektedir.

Birleşmiş Milletler ve uluslararası kuruluşlar tarafından yayımlanan son raporlar, dünyanın yalnızca jeopolitik açıdan değil, ekonomik açıdan da yeni bir kırılganlık dönemine girdiğini göstermektedir. Pandemi sonrasında beklenen hızlı toparlanmanın gerçekleşmemesi, artan kamu borçları, yüksek enflasyon, gelir dağılımındaki bozulmalar ve üretim merkezlerinde yaşanan değişimler, küresel ekonominin karşı karşıya olduğu riskleri daha görünür hale getirmiştir. Birçok ülkede ekonomik büyüme devam etse de bu büyümenin toplumların tüm kesimlerine eşit şekilde yansımadağı görülmektedir. Özellikle genç nüfus arasında artan işsizlik, sosyal eşitsizliklerin derinleşmesi ve yaşam maliyetlerindeki yükseliş, ekonomik meseleleri yalnızca finansal göstergelerden ibaret olmaktan çıkarmaktadır.

A closer look at the developments that have shaped the international agenda in recent years shows that the world is simultaneously facing multiple areas of crisis. The ongoing war in Eastern Europe, deepening conflicts in the Middle East, instability across various regions of Africa, and the rising geopolitical competition in the Indo-Pacific all demonstrate that the global system is becoming increasingly fragile. However, these developments should not be assessed solely from a security perspective. Modern wars are no longer confined to battlefields; they directly affect a wide range of areas, from energy markets and food prices to trade corridors and investment decisions.

Today, the effects of a conflict occurring in one region can be felt in the daily lives of societies thousands of kilometres away. Rising energy prices, disruptions in supply chains, increasing production costs and uncertainties in global markets are among the most tangible examples of this reality. In an era where globalisation has deepened, it has become increasingly evident that crises themselves have also become globalised.

Recent reports published by the United Nations and international organisations indicate that the world is entering a new period of vulnerability not only geopolitically but also economically. The failure of the anticipated rapid recovery following the pandemic, growing public debt, persistent inflation, deteriorating income distribution and shifts in production centres have made the risks facing the global economy more visible. Although economic growth continues in many countries, it is evident that the benefits of this growth are not distributed equally across all segments of society. Rising unemployment among young people, deepening social inequalities and increasing living costs demonstrate that economic issues can no longer be viewed merely through financial indicators.

Bununla birlikte, içinde bulunduğumuz dönemin en belirleyici unsurlarından biri şüphesiz iklim krizidir. Uzun yıllar boyunca geleceğin sorunu olarak değerlendirilen iklim değişikliği, artık günümüzün en somut gerçeklerinden biri haline gelmiştir. Aşırı sıcaklıklar, uzun süreli kuraklıklar, seller, orman yangınları ve su kaynaklarındaki azalma yalnızca çevresel sonuçlar doğurmamakta; aynı zamanda ekonomik üretimi, gıda güvenliğini, enerji sistemlerini ve toplumsal istikrarı da doğrudan etkilemektedir.

Avrupa Birliği'nin son iklim risk değerlendirmeleri ve Birleşmiş Milletler'in ilgili raporları, önümüzdeki yıllarda iklim kaynaklı etkilerin daha da yoğunlaşacağını ortaya koymaktadır. Özellikle su stresi, tarımsal üretimdeki kayıplar, kıyı bölgelerinde yükselen riskler ve aşırı hava olayları nedeniyle milyonlarca insanın yaşam

At the same time, one of the defining features of our era is undoubtedly the climate crisis. Climate change, which for many years was regarded as a challenge of the future, has now become one of the most tangible realities of the present. Extreme temperatures, prolonged droughts, floods, wildfires and declining water resources not only generate environmental consequences but also directly affect economic production, food security, energy systems and social stability.

Recent climate risk assessments by the European Union and reports issued by the United Nations reveal that climate-related impacts are likely to intensify in the years ahead. In particular, water stress, losses in agricultural production, increasing risks in coastal regions and extreme weather events are expected to alter

koşullarının değişebileceği öngörülmektedir. Bu durum, iklim krizinin artık yalnızca çevre politikalarının değil; güvenlik, kalkınma ve insan hareketliliği politikalarının da merkezinde yer aldığını göstermektedir.

Tam da bu noktada göç olgusu, küresel dönüşümün en önemli göstergelerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin son verileri, dünyada zorla yerinden edilmiş insan sayısının tarihin en yüksek seviyelerine ulaştığını ortaya koymaktadır. Savaşlar, çatışmalar ve siyasi istikrarsızlıklar milyonlarca insanı yaşadığı topraklardan uzaklaştırırken, iklim değişikliği ve ekonomik kırılganlıklar da yeni göç hareketlerini tetiklemektedir. 21.yüzyılın göç dinamikleri geçmiş dönemlerden farklı bir karakter taşımaktadır.

Çünkü artık insanlar yalnızca savaşlardan kaçmamakta; kuruyan tarım arazilerinden, azalan su kaynaklarından, geçim imkânlarının ortadan kalkmasından ve giderek zorlaşan yaşam koşullarından da uzaklaşmaktadır. Bu nedenle önümüzdeki yıllarda göç, yalnızca insani bir mesele değil; aynı zamanda kalkınma, güvenlik ve yönetim politikalarının merkezinde yer alan stratejik bir konu olmaya devam edecektir.

Bu gelişmelerin en yoğun hissedildiği alanların başında ise şehirler gelmektedir. Günümüzde kentler, küresel krizlerin ilk etkilerinin görüldüğü, aynı zamanda çözümlerin de üretildiği alanlar olarak öne çıkmaktadır. Artan nüfus hareketliliği, değişen sosyal ihtiyaçlar, iklim riskleri ve ekonomik baskılar karşısında yerel yönetimler her geçen gün daha kritik roller üstlenmektedir. Şehirler artık yalnızca altyapı hizmetleri sunan idari yapılar değil; sosyal uyumun, ekonomik dayanıklılığın ve sürdürülebilir kalkınmanın merkezleri haline gelmiştir.

the living conditions of millions of people. This demonstrates that the climate crisis is no longer solely a matter of environmental policy; it has become central to security, development and human mobility policies as well.

It is precisely at this point that migration emerges as one of the most significant indicators of global transformation. The latest data from the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) show that the number of forcibly displaced people worldwide has reached the highest levels in recorded history. While wars, conflicts and political instability continue to force millions of people from their homes, climate change and economic vulnerabilities are also generating new migration movements.

The migration dynamics of the 21st century differ significantly from those of previous periods. Today, people are not only fleeing wars; they are also leaving behind drying agricultural lands, diminishing water resources, disappearing livelihoods and increasingly difficult living conditions. For this reason, migration will continue to be not only a humanitarian issue but also a strategic matter at the centre of development, security and governance policies in the years to come.

Cities are among the places where the effects of these developments are felt most intensely. Today, urban areas stand out as spaces where the first impacts of global crises are experienced and where solutions are simultaneously generated. Faced with increasing population mobility, changing social needs, climate risks and economic pressures, local governments are assuming ever more critical responsibilities. Cities are no longer merely administrative entities providing infrastructure services; they have become centres of social cohesion, economic resilience and sustainable development.

Bu nedenle geleceğin dünyasında başarı yalnızca ekonomik büyüklükler ile ölçülmeyecektir. Toplumların krizlere karşı dayanıklılığı, şehirlerin uyum kapasitesi, kurumların esnekliği ve yönetim mekanizmalarının kapsayıcılığı da en az geleneksel güç unsurları kadar belirleyici olacaktır.

Bugün karşı karşıya olduğumuz tablo, aslında yeni bir dünya düzeninden çok yeni bir dünya gerçeğini ifade etmektedir. Savaşların ekonomiyi, ekonominin göçü, göçün şehirleri ve şehirlerin toplumsal yapıları etkilediği bu karmaşık denklem, insanlığın ortak geleceğinin ne kadar iç içe geçmiş olduğunu göstermektedir. Artık hiçbir ülke, hiçbir şehir ve hiçbir toplum küresel gelişmelerden bağımsız hareket edememektedir.

Önümüzdeki yıllar yalnızca hangi ülkelerin daha güçlü olacağını değil; hangi toplumların değişime daha hazırlıklı olduğunu da ortaya koyacaktır. Çünkü yeni çağın en önemli rekabet alanı, kaynaklara sahip olmak kadar krizleri yönetebilme kapasitesi ile birlikte, dayanıklılık, uyum ve ortak akıl üretebilme becerisiyle ölçülecektir.

İnsanlık bugün yalnızca siyasi veya ekonomik bir dönüşüm yaşamamaktadır. Aynı zamanda yeni bir medeniyet sınavından geçmektedir. Bu sınavın başarısı ise savaşların azaltılmasına, iklim krizine karşı ortak çözümler geliştirilmesine, ekonomik eşitsizliklerin giderilmesine ve insan onurunu merkeze alan kapsayıcı politikaların hayata geçirilmesine bağlı olacaktır. Hepimiz biliyoruz ki; geleceğin dünyasında sürdürülebilir güvenlik, ancak sürdürülebilir kalkınma ve insan merkezli yönetim anlayışıyla mümkün olacaktır...

For this reason, success in the world of the future will not be measured solely by economic indicators. The resilience of societies to crises, the adaptability of cities, the flexibility of institutions and the inclusiveness of governance mechanisms will be just as decisive as traditional elements of power.

The picture we face today reflects not so much a new world order as a new global reality. This complex equation, in which wars affect economies, economies influence migration, migration reshapes cities and cities transform social structures, demonstrates how deeply interconnected humanity's common future has become. No country, city or society can any longer act independently of global developments.

The coming years will reveal not only which countries become stronger but also which societies are better prepared for change. For the most important arena of competition in the new era will be measured not only by access to resources but also by the capacity to manage crises, demonstrate resilience, adapt to changing conditions and generate collective wisdom.

Humanity today is not merely experiencing a political or economic transformation. It is also undergoing a new test of civilisation. Success in this test will depend on reducing wars, developing collective solutions to the climate crisis, addressing economic inequalities and implementing inclusive policies that place human dignity at their centre. We all know that sustainable security in the world of the future will only be possible through sustainable development and a human, centred approach to governance.

